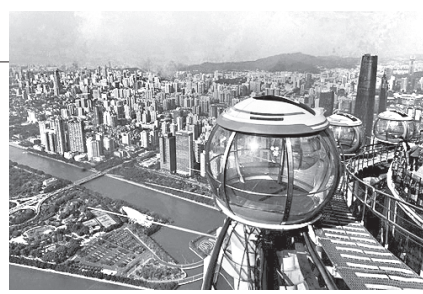

5 Економіка України за січень — серпень 2018 року

6 Кореспондент «Урядового кур'єра» аналізує досвід Китаю на шляху до інноваційної держави-лідера

ГАЗЕТА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ЗАСНОВАНА В 1990 РОЦІ

www.ukurier.gov.ua

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

ЧЕТВЕР, 18 ЖОВТНЯ 2018 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№195 (6311)

ЦИТАТА ДНЯ

ПЕТРО ПОРОШЕНКО:

«Ми зробимо кроки, щоб підтримати тих, хто має пенсії, нижчі від прожиткового мінімуму».

Президент про передбачення у держбюджеті коштів на виплату компенсації таким пенсіонерам

Прикордонники завжди на сторожі

ОБОВ'ЯЗОК. У Донецько-Луганському регіональному управлінні Державної прикордонної служби, що виконує завдання у складі Об'єднаних сил, очільник відомства Петро Цигикал вручив бойові прапори прикордонникам цього регіонального управління та Лисичанського загону. Підрозділи створено для нарощування зусиль і оптимізації управління в зоні АТО/ООС. Вони виконують завдання вздовж смуги безпеки завдовжки понад 400 км на лінії розмежування, охороняють майже 90 км державного кордону на узбережжі Азовського моря і контролюють надводну обстановку.

«За такий короткий термін ці бойові частини зуміли не тільки повністю розгорнути пункти управління та підрозділи на ділянці відповідальності, а й досягти значних результатів у виконанні завдань з відсічі та стримування збройної агресії РФ», — зазначив Петро Цигикал.

До кінця року буде розгорнуто нове регіональне управління морської охорони, яке візьме під охорону весь морський кордон від Ізмаїла до Маріуполя, повідомляє прес-служба ДПСУ.

ЦИФРА ДНЯ

287,1 тисячі

безробітних зареєстровано наприкінці вересня 2018 року. Це на 24,2% менше, ніж у січні

Уряд дає бій зарплатам у конвертах

На будь-якому підприємстві, яке працює в межах законодавства, виплачують повністю білі оклади

РЕГУЛЮВАННЯ. Уряд вважає, що масові перевірки бізнесу щодо виплати заробітку найманим працівникам виведуть підприємництво з тіні

Бюджет-2019 реалістичний для розбудови країни

ЗАСІДАННЯ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ. Для ухвалення головного економічного документа потрібні політична зрілість і відповідальність

Любомира КОВАЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

Прем'єр-міністр Володимир Гройсман закликає всіх учасників бюджетного процесу поводитися відповідально й ухвалювати державницькі рішення, які да-

дуть змогу країні й надалі успішно розвиватися. Про це він сказав під час засідання уряду, коментуючи запланований на четвер розгляд проекту державного бюджету на 2019 рік. Глава уряду наголосив, що документ перебуває у Верховній Раді понад місяць. Він

реалістичний і виважений. Проте відчуваються намагання роздути видаткову частину — аж до обсягу кошторису таких країн, як Німеччина, повідомляє департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабміну.

«Розумію, що з політичних причин проект бюджету починають критикувати. Нам пропонують збільшити видатки на трильйони гривень.

Але я не фахівець давати порожні обіцянки й не робитиму цього. Бюджет 2019 ро-

ку — це бюджет, який забезпечить розвиток і зростання економіки.

З таким бюджетом ситуація буде стабільна, промисловість і виробництво зростатимуть, як і середні зарплати», — запевнив Прем'єр.

4 820103 080039

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України на 17 жовтня 2018 року

USD 2793.0020

за 100 доларів США

EUR 3236.2514

за 100 євро

RUB 4.2621

за 10 рублів

AU 343218.05

AG 4116.88

за 10 трійських унцій

PT 236008.67

PD 302761.42

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Бюджет-2019 реалістичний для розбудови країни

(Закінчення.)

Початок на стор. 1)

Він нагадав, що у проекті бюджету збережено всі пріоритети — від фінансування Збройних сил до впровадження змін в освіті, медицині та подальшій децентралізації.

«Хочу, щоб українці пишалися своєю державою й тими, хто ухвалює державницькі рішення. Усіх до цього закликаю. Цього очікують українські громадяни, — сказав глава уряду. — Я закликаю, щоб усі учасники бюджетного процесу, незважаючи на вибори, ухвалювали державницькі рішення, які дадуть змогу вийти із проблем, що накопичувалися десятиліттями. Упевнений, ми зможемо об'єднатися навколо збалансованих рішень».

Медреформа дає позитив

Про стан розвитку системи охорони здоров'я протягом 2018 року на засіданні Кабміну звітувала профільний виконуючий обов'язки міністра Уляна Супрун. Вона зазначила, що успіхом реформи можна вважати те, що нині вже 19,5 мільйона українців уклали угоди із сімейними лікарями і близько 82% з них повністю задоволені роботою своїх терапевтів. Гроші нарешті пішли за пацієнтами. А від того зарплати справжніх фахівців, яких українці обрали самі, зросли вдвічі й навіть більше. І якщо ще у 2016 році, згідно з даними щорічного дослідження «Індекс здоров'я. Україна», понад 40% українців відмовлялися від медичних послуг через їх вартість, то останнім часом ця кількість скоротилася на 24%. Зріс рівень вакцинації населення, медзаклади повністю забезпечено необхідними вакцинами. Також запрацювала програма «Доступні ліки».

Фото з сайту ais-med.lv

Відсоток людей, які не бояться звертатися по медичну допомогу, невинно зростає

Однак, за словами Уляни Супрун, є й проблеми. Нині у бюджеті 5,9 мільярда гривень на закупівлю необхідних ліків і медичних виробів, а потреба становить 13,8 мільярда. Отже, в середньому фінансується 52% кожної програми.

Уляна Супрун додала, що певні програми профінансовано на 100%, а декотрі — лише на 25%. І питання фінансування слід урегулювати.

Обговорювали питання фінансування осередків сільської медицини, які надають людям послуги, але потребують реконструкції та модернізації приміщень, оснащення сучасним медобладнанням і забезпечення ліками й лікарями.

Прем'єр резюмував, що місцеві органи влади мають усвідомити: міські лікарні перебувають на їхньому балансі. Отже, саме їм

нести за них відповідальність. І створити там такі умови перебування пацієнтів, щоб люди, відвідавши їх раз, наступного разу мали бажання піти знову саме туди, а не шукати іншу лікарню чи лікаря. А місцеві лікарі не повинні заглядати в кишеню до пацієнта, а надавати йому якісні послуги. І тоді люди йтимуть саме до цієї лікарні, а держава за ними спрямує гроші.

Володимир Гройсман визнав, що не зможе запобігти підвищенню цін на газ для населення, яке є однією з умов Міжнародно-

го валютного фонду для надання Україні чергового кредиту. «Я руками і ногами борюся з цим, зубами, вже більше року. Але є речі, які перебувають за межами моїх можливостей», — констатував він.

Шахтарі отримують заборговане

Прем'єр зауважив, що має намір наступного тижня провести нараду з урегулювання заборгованості з виплати заробітної плати працівникам державних шахт. «Ми погашаємо, а заборгованість з'являється знову — це замкнуте коло», — дивується Прем'єр. І додає, що це дуже серйозне питання, яке потребує врегульованих рішень.

Присутній на засіданні народний депутат Олексій Білий заявив, що заборгованість шахтарям становить 1,4 мільярда гривень. А міністр енергетики та вугільної промисловості Ігор Насалик зазначив, що на дотації шахтам спрямовано лише 113 мільйона гривень з 1,4 мільярда, передбачених ухваленим Верховною Радою у липні цього року законом.

Наприкінці засідання Кабмін затвердив орієнтовний план законопроектних робіт на 2019 рік, а також план заходів, спрямованих на реформування вітчизняної науки. Уряд погодив закупівлю міжнародного іспиту з основ медицини IFOM для моніторингової оцінки якості медичної освіти.

І військово, і політично, й економічно

Відділ новин «Урядового кур'єра»

ІНТЕГРАЦІЯ В НАТО. Зовнішньополітична стратегія нашого уряду полягає у відновленні державної цілісності й кордонів та інтеграції до Європейського Союзу демократично сильною та економічно розвиненою країною. Таку мету Прем'єр-міністр Володимир Гройсман оприлюднив під час зустрічі з Президентом Парламентської Асамблеї НАТО Расою Юкнявічене. Вона відомий литовський політик, підписант Акта про відновлення незалежності Литовської Республіки у 1990 році. У вересні цього року очолила Парламентську Асамблею НАТО й один з перших візитів здійснила саме до Києва. Володимир Гройсман привітав Расу Юкнявічене з призначенням і наголосив, що системний рух зближення з Європейським Союзом та Північноатлантичним альянсом — пріоритети уряду. Щоправда, це прагнення Україна змушена виборювати у нав'язаному ззовні воєнному протистоянні. «Рух у бік Європи та Північноатлантичного альянсу — наш пріоритет. Україна — частина цивілізованого європейського світу, — наголосив Володимир Гройсман. — Ми обстоюємо це право зі зброєю в руках і боремося проти агресії Росії. Наше основне завдання — домогтися миру, відновити українські кордони й територіальну цілісність. Україна має інтегруватися до ЄС як демократично сильна, економічно розвинена й успішна держава».

«Україна — один із пріоритетів порядку денного роботи Парламентської Асамблеї НАТО, яка тим і цікава, що об'єднує делегації різних країн, — сказала Раса Юкнявічене. — Інтеграція в НАТО — це не лише питання оборони. У ПА НАТО п'ять комітетів, які займаються різними питаннями, зокрема економічними».

Глава уряду наголосив, що Україна проводить істотні структурні реформи, спрямовує багато ресурсів на озброєння. «Але нам разом із західним світом потрібні нові спільні інструменти, можливості й стратегії для боротьби з агресією», — переконаний глава уряду. Глава ПА НАТО підтримала необхідність посиленої підтримки України, яка фактично переживає час оновлення і становлення. Вона висловила думку, що Литва може приділити додаткову увагу українському питанню в межах свого членства в керівних органах ЄС. Україну представлено в Парламентській Асамблеї НАТО з 1992 року, і останнім часом контакти по лінії ПА помітно посилилися, повідомляє департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабміну. Керівництво ПА НАТО демонструє готовність поглиблювати співпрацю і розширити взаємодію з парламентаріями країн-кандидатів на вступ до НАТО.

Держава виховує відповідальних батьків

ТУРБОТА. В Україні вже видано 30 тисяч бебі-боксів у 23 областях. Вартість одного набору для немовляти становить майже 4 тисячі гривень

Вікторія ВЛАСЕНКО, «Урядовий кур'єр»

З 1 вересня в Україні почала діяти урядова ініціатива «Пакунок малюка». Вона полягає в тому, що кожна українська родина, в якій народжується дитина, отримує від держави набір товарів першої необхідності для догляду за немовлям. Серед них пелюшки, серветки, підгузки, присипка, ковдри, одяг — загалом близько 25 предметів. Саму коробку, в яку запаковано речі, можна використовувати як люльку для немовляти. Проект «Пакунок малюка» реалізують у межах державної соціальної програми «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2021 року, яку було затверджено 30 травня 2018-го. На сьогодні пакунки малюка отримують у 23 регіонах, Донецька та Луганська області ведуть документальне оформлення отримання таких пакунків.

Як повідомила під час прес-конференції в Будинку уряду заступник міністра соціальної політики

з питань європейської інтеграції Олександра Чуркіна, «Пакунок малюка» — це пілотний національний проект із соціального захисту сімей з дітьми та підтримки розвитку відповідального батьківства. Пакунок видають усім родинам, у яких народжується дитина. Зокрема, наголосила Олександра Чуркіна, цей проект спрямовано на створення стабільної системи захисту здоров'я

немовлят незалежно від їхнього місця народження після подачі відповідної заяви до управління соціального захисту. За її словами, отримання пакунка малюка жодним чином не впливає на виплату державної допомоги на дитину, яка слугує окремою грошовою допомогою на кожного новонародженого. Пакунок малюка не впливає на обчислення сукупного доходу

родини здоров'я Ірина Литовченко, до пакунка малюка МОЗ рекомендувало не включати жодних медикаментів, бо їх має призначати лікар, і пляшечок та дитячих сумішей, бо необхідно підтримувати грудне вигодовування. Керівник на пряму соціальної політики UNICEF Артур Айвазов повідомив, що незабаром у пакунку малюка з'явиться добірка спеціальних освітніх матеріалів для батьків.

Під час прес-конференції директор офісу UNOPS Андрій Бураковський висловив думку, що проект «Пакунок малюка» — це початок створення системного урядового сервісу, що задовольнятиме потреби сімей, у яких народжуються діти. Він наголосив, що регіони вчасно і відповідно до замовлень отримують пакунки. Потреба в них на вересень — грудень 2018 року становить 114 778 штук, а вартість одного набору — 3377 гривень, повідомляє департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабінету Міністрів.

Отримання пакунка малюка жодним чином не впливає на виплату державної допомоги на дитину.

матері й дитини і формування відповідального батьківства. На сьогодні в Україні вже видано понад 30 тисяч пакунків малюка. Чинівниця розповіла, що його може отримати і мати, і батько дитини, а також батьки-усиновителі й патронатні родини. Його видають у пологових будинках державної й приватної форм власності.

Олександра Чуркіна зауважила, що пакунок малюка видають на всіх

ду родини, якщо він потрібен для надання інших соціальних виплат. Олександра Чуркіна повідомила, що проект «Пакунок малюка» постійно вдосконалюватимуть, його автори вивчають усі відгуки й пропозиції, які обов'язково врахують у майбутньому.

Як повідомила генеральний директор директорату стратегічного планування і євроінтеграції Міністерства охо-

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Вояки поступово забувають слово «казарма»

ОБОРОНОЗДАТНІСТЬ. Усунення недоброчесних підрядників від будівництва об'єктів для ЗСУ позитивно впливає на боєздатність підрозділів

Михайло ЮРЧЕНКО
для «Урядового кур'єра»

Робоча поїздка глави держави на Львівщину виявилася насиченою на події та зустрічі. В області розташовано один з найбільших військових полігонів, який слугує місцем підготовки наших воїнів. Ось і цього разу Петро Порошенко мав нагоду долучитися до заходів, присвячених Дню бійця територіальної оборони, які відбулися в Міжнародному центрі миротворчості та безпеки. Верховний Головнокомандувач оглянув навчальні місця з підготовки підрозділів територіальної оборони, зокрема особового складу 64-го батальйону територіальної оборони 103-ї окремої бригади територіальної оборони Львівської області.

Серед навчальних місць Президент ознайомився з підготовкою підрозділів забезпечення зв'язком, з навчанням інженерно-саперного підрозділу. Йому показали навички бійців тероборони в роботі із саморобними вибуховими пристроями, гарантування мінної безпеки, розвідку місцевості й знищення інженерних боєприпасів. Напрацьовують і дії особового складу на стаціонарному блокуванні, порядок його дій у разі захоплення будівель, заняття оборони на широкому фронті, під час прикриття державного кордону.

Не забувають тут і про психологічну підготовку, опрацьовують порядок переміщення полем бою у складних умовах, надання першої медичної допомоги в червоній та жовтих зонах, психологічну і стресостійкість.

Від гуртожитку до студії

Оглянув Президент і новозбудовані в області гуртожитки для військових. «Усі пам'ятають, що таке казарми? Злітна смуга на 100, 120, 200 людей, двоярусні ліжка, черговий. Можливість прийняти душ раз на тиждень. Чому? Бо так казав устав — частіше не можна. Відпочинок, особисте життя закінчувалися приліжковою тумбочкою», — пригадав Президент.

Нині ж завдяки поверненню до держбюджету 1,5 мільярда доларів, украдених попередньою владою, пріоритетом їх використання стало фінансування армії, зокрема створення належних умов для служби контрактників.

Рік тому було продемонстровано макети, а вже нині є змога оглянути перші гуртожитки. «Ми домовилися, що казармами

Житло нового типу дедалі більше стає реальністю для наших військових

їх не називатимемо. Бо це не казарми. У блоці можна прийняти душ, є санвузол і нормальні умови, коли у кімнаті будуть по два-три бійці. Вони можуть нормально відпочити й підготуватися до наступного дня. І нема жодних проблем, крім концентруватися на військовому навчанні», — вважає Президент.

Цього разу він побував у новому гуртожитку. Наступним етапом стане зведення квартир-студій для сержантського складу. Президентів показали макет будинку компактних квартир для сержантів. Обговорюють і програму розвитку службового житла для офіцерів, зокрема щодо надання фінансової компенсації для можливості придбання власних осель.

«Обстоюю принципову позицію: проблему має бути розв'язано. Людина, яка закінчує 25 років вислуги, повинна мати фінансовий ресурс, щоб купити житло. Кожен, а не ті, хто ближче до начальства, тилу, штабу або будь-чого. Бо ті, хто воюють на фронті, віддалені від цього. Старого більше не буде. Маємо відновити справедливість. І кошти на забезпечення належного соціального захисту для військовослужбовців буде знайдено», — запевнив Петро Порошенко.

Було завдання про будівництво 184 гуртожитків, і не менш як 80 — цього року. До його закінчення у Старичах має бути введено в експлуатацію ще шість гуртожитків. «Під час будівництва 16 гуртожитків Міністерство оборони вимушене було розірвати контракти, бо нечисті на руку ділки намагалися або підвищити ціни, або вкрати гроші. Хоча звернутися і до тих громадських активістів, які роблять велику справу в бо-

ротьбі з корупцією: прохання відстежувати недоброчесних підрядників і разом з Міноборони та Мінрегіон скласти чорний список не лише виконавців, а й засновників. І не дозволяти витрачати кошти платників податків. Кожна копійка зараз вкрай потрібна Україні», — закликав глава держави.

Правоохоронці зобов'язано максимально допомагати військовим у виявленні ласих до державних грошей нечесних підрядників і ділків, зокрема тих, хто вже не виконав своїх зобов'язань перед вояками, повідомляє департамент пресслужби АП. Уже напрацьовано зміни до законодавства у межах системи ProZorro для унеможливлення допуску недоброчесних підрядників до будівництва об'єктів для ЗСУ.

Під час наради з питань стану реалізації програми будівництва житла для військовослужбовців Президент наголосив, що має бути чітко передбачено: службове житло не можна приватизувати. Слід розробити фінансовий механізм із забезпечення військових, які прослужили понад 25 років, особистим житлом. «Вважаю ненормальним, коли лише 5—10% тих, хто має право на житло, отримують його у власність. А 90% звільняються з армії, не отримавши нічого», — сказав Петро Порошенко. І доручив міністрові оборони опрацювати питання з військовими, парламентаріями та волонтерами і подати пропозиції щодо чіткого розмежування службового й особистого житла.

Голодними більше не будуть

Ще однією приємною звісткою стало повідом-

лення про перехід понад 50 бригад ЗСУ на нову систему харчування. Верховний Головнокомандувач запропонував командирам цих бригад провести день відкритих дверей: «Нехай суспільство прийде побачити. Це теж дуже яскраві характерні зміни, які відбуваються у Збройних силах». Тобто зміни, які відбуваються в усіх сферах функціонування Збройних сил, — і щодо матеріального забезпечення, і забезпечення зброєю, і технічного та медичного — бачить усе громадянське суспільство.

Щодо останнього Президент мав змогу переконатися у Військово-медичному клінічному центрі Західного регіону. Там Петро Порошенко ознайомився з роботою відділення відновлювального лікування та оглянув кабінети, де проходять реабілітацію пацієнтів центру, поспілкувався з пораненими військовослужбовцями, які лікуються у закладі.

«Радий, що наші бійці сповнені сил і оптимізму. Це, за словами лікарів, головна запорука якнайшорішого відновлення після поранень», — зазначив Петро Порошенко, дякуючи медичним працівникам, які опікуються нашими хлопцями, а героїчними військовим — за самовідданий захист Батьківщини.

Серед завдань центру — організація та управління медичним забезпеченням в зоні проведення операції Об'єднаних сил на території Донецької та Луганської областей. Від початку антитерористичної операції на Донбасі у військових лікувальних закладах Західного регіону стаціонарно проліковано 12 898 поранених, травмованих і хворих військових, що захищали незалежність нашої держави від російських зазіхань.

ПРОШУ СЛОВА!

Може, досить спрощувати будівельні норми?

Олег ГРОМОВ,
«Урядовий кур'єр»

Останніми роками спрощують усі процедури, пов'язані з початком будівництва та оформленням дозвільних документів на нього. Однак архітектурна громадськість, визнаючи такі дії органу, який контролює галузь, — Державну архітектурно-будівельну інспекцію (ДАБІ) прогресивними, критикує саму процедуру отримання будівельного паспорта.

Як і раніше, документи на будівництво приватних будинків площею до 300 квадратних метрів можна оформляти без спеціально розробленого проекту або генерального плану. Це становить значні аварійні ризики і для мешканців таких будівель, і для сусідів. У приватному секторі, особливо в сільській місцевості, підвищена аварійність, яка забирає людські життя і сприяє руйнуванню, крім власних, ще й прилеглих будівель, інженерно-комунікаційних споруд, створює небезпечну пожежну обстановку тощо.

Це питання, судячи із цифр, вельми масштабне. Згідно з інформацією ДАБІ, індивідуальна житлова забудова дуже популярна серед населення України: в 2017 році було розпочато 51 тисячу будівельних робіт на підставі видачі будівельних паспортів. Це становить 75% загальної кількості документів декларативного характеру про початок таких робіт.

Архітектори зазначають, що потенційні забудовники подають так звані ескізи, але цього недостатньо. Усе одно дуже часто порушують норми містобудування. Яка різниця — площа будівлі до 300 квадратних метрів чи більша? Порушення є всюди — малі чи великі. Вважаю, що до розроблення проектів або навіть генерального плану спорудження приватного будинку потрібно залучати спеціального експерта, якого слід зобов'язати ставити свій підпис на такому документі. І лише потім з будівельним паспортом можна буде вирушати в ДАБІ або оформлювати це все в електронному вигляді.

Усі ці питання перед громадськістю і повинна порушити ДАБІ і ввести відповідні нормативно-правові зміни. У самій організації поки що в цьому не вбачають особливих проблем. Керівник установи Олексій Кудрявцев останнім часом не втомлюється повторювати начебто цілком зрозумілі і позитивні істини: чиновники та інші особи повинні якомога менше втручатися в і без того складні «паперотворчі процеси», що відбуваються у будівництві й архітектурі. Деякою мірою він має рацію.

Не поділяють болю архітекторів деякі інші учасники ринку. Представники будівельних компаній стверджують, що генплан, про який говорять архітектори, в цьому разі потрібен. Тільки він необхідний не для спорудження будинку, а для всього селища або села у значному масштабі (1:2000). На підставі цих документів місцеві органи містобудування та архітектури розробляють будівельний паспорт забудови певної земельної ділянки.

Інші експерти в царині технічної інвентаризації підтримують забудовників, хоч і не всі. Дехто з них зазначає, що розроблення такого проекту для спорудження приватного будинку або дачі на земельній ділянці необхідне навіть, якщо будівля має площу до 300 квадратних метрів. Архітектори кажуть, що чимало господарів майбутніх приватних будівель залучають для зведення будівельні бригади, у яких є виконроб — висококваліфікований фахівець. Він має нести всю відповідальність за якість і професіоналізм, необхідні в роботі.

Однак до 70% приватних будинків в Україні було зведено без залучення будівельних бригад, і вже тим більше без участі кваліфікованих виконробів.

Тут слід додати ще один аргумент. Відповідно до Порядку виконання підготовчих і будівельних робіт, затвердженого Кабінетом Міністрів України 13 квітня 2011 року №466, саме замовник несе відповідальність «за повноту і достовірність даних, зазначених у поданих ним повідомленнях про початок будівельних робіт і за порушення будівництва, визначеного законодавством».

Тож як кажуть, відповідач теж є, і цілком на законних підставах. Проте це складне і важливе питання найближчим часом вирішуватимуть: архітектори сповнені рішучості навести порядок у приватному будівництві. Тому спрощення багатьох питань у будівельних нормах часто шкодить усім учасникам ринку, зокрема і власникам приватних будівель.

Поліція Баварії налаштована рішуче

ПРОВОКАЦІЯ. Міністр закордонних справ Павло Клімкін вважає, що акт вандалізму й наруги російського пропагандиста Грема Філіпса над могилою Степана Бандери в Мюнхені було зумисне підлаштовано в часі до новини про отримання Україною автокефалії, повідомляє УНІАН. За інформацією міністра, поліція Баварії найближчим часом повідомить українське генконсульство про попередні підсумки розслідування. «Безумовно, це була свідомо спроба провокації, щоб показати нібито праворадикальну Україну», — переконаний Павло Клімкін.

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

ДОКУМЕНТИ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 9 Закону України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» щодо протидії ворожій пропаганді та покращення інформаційного забезпечення громадян України, постраждалих внаслідок воєнних дій, місцем проживання яких є територія Донецької та Луганської областей, де органи державної влади України здійснюють свої повноваження

Верховна Рада України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**
I. Статтю 9 Закону України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 50, ст. 302; 2002 р., № 29, ст. 20, № 50, ст. 368; 2015 р., № 6, ст. 40) після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:
«На території Донецької та Луганської областей, де органи державної влади України здійснюють свої повноваження, встановлюються окремі тарифи на приймання та доставки вітчизняних періодичних друкованих видань за передплатою, що доставляються на території цих областей».
У зв'язку з цим частину третю вважати частиною четвертою.
II. Прикінцеві положення
1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та діє тимчасово на строк п'ять років з дня набрання ним чинності.
2. Кабінету Міністрів України у місячний строк з дня набрання чинності цим Законом:
привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;
забезпечити перегляд і прийняття міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.
Президент України П. ПОРОШЕНКО
м. Київ
18 вересня 2018 року
№ 2544-VIII

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до додатка № 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік»

Верховна Рада України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**
1. Внести зміну до додатка № 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» (Відомості Верховної Ради України, 2018 р., № 3-4, ст. 26; із змінами, внесеними Законом України від 13 липня 2018 року № 2513-VIII), виклавши найменування бюджетної програми за кодом програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету 1601020 у такій редакції:
«Заходи щодо захисту і забезпечення прав та інтересів, соціальної реабілітації осіб, позбавлених особистої свободи незаконними збройними формуваннями, окупаційною адміністрацією та/або органами влади Російської Федерації на тимчасово окупованих територіях України та/або території Російської Федерації у зв'язку з громадською або політичною діяльністю вказаних осіб, а також підтримки зазначених осіб та членів їхніх сімей, у тому числі відшкодування витрат, пов'язаних із їх відвідуванням, надання особам, позбавленим особистої свободи, та членам їх сімей правової допомоги, медичних та соціальних послуг, виплату державних стипендій імені Левка Лук'яненка».
2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.
Президент України П. ПОРОШЕНКО
м. Київ
20 вересня 2018 року
№ 2573-VIII

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 17 жовтня 2018 р. № 836
Київ

Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 22 березня 2017 р. № 187

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**
1. Внести до постанови Кабінету Міністрів України від 22 березня 2017 р. № 187 «Про затвердження Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальноосупільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу» (Офіційний вісник України, 2017 р., № 29, ст. 847, № 92, ст. 2783, № 100, ст. 3059; 2018 р., № 24, ст. 856, № 66, ст. 2234, № 70, ст. 2354) — із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 28 вересня 2018 р. № 781, зміни, що додаються.
2. Ця постанова набирає чинності з 18 жовтня 2018 року.
Прем'єр-міністр України В. ГРОЙСМАН
ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 17 жовтня 2018 р. № 836
ЗМІНИ,
що вносяться до постанови Кабінету Міністрів України від 22 березня 2017 р. № 187
1. У пункті 3 постанови слова і цифри «до 18 жовтня 2018 р.» замінити словами і цифрами «до 27 жовтня 2018 р.».
2. У Положенні про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальноосупільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу, затвердженню зазначеною постановою:
1) в абзаці першому пункту 6 слова і цифри «до 18 жовтня 2018 р.» замінити словами і цифрами «до 27 жовтня 2018 р.»;
2) в абзаці першому пункту 7 слова і цифри «по 18 жовтня 2018 р.» замінити словами і цифрами «по 27 жовтня 2018 р.»;
3) в абзацах першому і другому пункту 10, абзацах першому та третьому пункту 12 слова і цифри «до 18 жовтня 2018 р.» замінити словами і цифрами «до 27 жовтня 2018 р.»;
4) у пункті 13:
в абзаці другому слова і цифри «до 18 жовтня 2018 р.» замінити словами і цифрами «до 27 жовтня 2018 р.»;
в абзаці одинадцятому слова і цифри «до 18 жовтня 2018 р.» замінити словами і цифрами «до 27 жовтня 2018 р.»;
5) в абзаці першому пункту 14 слова і цифри «до 18 жовтня 2018 р.» замінити словами і цифрами «до 27 жовтня 2018 р.».

Уряд дає бій зарплатам у конвертах

Олег ГРОМОВ,
«Урядовий кур'єр»

З п'ятого жовтня згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України «Про заходи, скеровані на детінізацію відносин у сфері зайнятості населення» регулюючі органи почали масові перевірки компаній щодо працевлаштування їхніх найманих співробітників. Цим займаються Держслужба з питань праці, Державна фіскальна поліція, Пенсійний фонд України, Нацполіція та органи місцевого самоврядування і виконавчої влади. Встановлюють і нові штрафи за порушення трудового законодавства. Їхня мета — вивести з тіні тих працівників, які отримують основну частину зарплат у конвертах. За оцінками різних експертів, нині в тіні в Україні працюють 45—50% усього бізнесу — це величезна проблема для життєдіяльності країни і кожного її громадянина.

Розміри штрафів за порушення трудового законодавства з 5 жовтня 2018 року:

- ✓ за те, що інспектора з праці не допущено до перевірок, — 372,3 тисячі гривень;
  - ✓ за оформлення співробітника на неповний робочий день, без оформлення трудового договору — 111,7 тисячі гривень;
  - ✓ за те, що неправильно встановлено розміри зарплат, — 37,2 тисячі гривень.
- У Кабміні кажуть, що першими під підозрою опиняться ті компанії, де всі працівники отримують мінімальні зарплати.

Заради порядку

У чому переваги і недоліки такого нововведення уряду? Як позначатимуться перевірки на роботі малого та середнього бізнесу (МСБ), адже стосуватимуться вони насамперед підприємств із цих сегментів?

За інформацією Державної фіскальної служби України, за період із січня по серпень 2018 року виявлено близько 5,1 тисячі найманих працівників, зайнятих в МСБ, які не були оформлені на підприємствах згідно з українським трудовим законодавством. Порушення є, і вони чималі. А податки, як відомо, мають сплачувати всі.

Прем'єр-міністр Володимир Гройсман нещодавно заявляв, що саме такими перевітками уряд хоче навести лад у оформленні на роботу найманих працівників. За його словами, перевірки мають відіграти позитивну роль саме для них.

Нещодавно голова Державної служби України з питань праці Роман Чернега поділився позитивним досвідом боротьби за дотримання законодавства про працю. Як наголошено на сайті служби, за його словами, з 1 січня по 25 вересня 2018 року чиновники домоглися великої перемоги: на 200 тисяч порівняно з кінцем

Фото з архіву редакції

Заклади громадського харчування першими відчули на собі перевірки інспекторів із праці

2017 року зросла кількість застрахованих осіб із числа найманих працівників.

На його думку, усе це сталося не через жорсткі штрафи, виписані підприємцям, а завдяки превентивно-роз'яснювальній роботі, зокрема консультуванню керівників бізнес-структур з питань незадекларованої праці.

Бізнес каже про зворотне: перевірка підприємців не може позитивно впливати на роботу підприємств МСБ.

Приходитимуть і у вихідні?

Як зазначає «УК» перший віце-президент, генеральний директор Спілки підприємців малих, середніх і приватизованих підприємств України В'ячеслав Биковець, штрафи й методи перевірок трохи лякають. «Наприклад, відсутність фізичної особи — підприємця або керівника малого підприємства на робочому місці контролюючі ор-

вості і торгівлі», ухвалену 26 квітня 2017 року, яку КСУ залишив чинною.

«Там зазначено, що представники держорганів з праці можуть приходити на підприємство в будь-який час і проводити на ньому відеозйомку. Підприємці вважають, що це порушує українське цивільне законодавство. Ми подавали в суд на постанову Кабміну №295, але програли. Тепер співпрацюємо щодо цього питання з комітетами Верховної Ради і сподіваємося, що успіх буде за нами. Можливо, напрацьований законопроект щодо цього питання поставлять через деякий час на голосування», — каже Н. Потапова.

Ресторани і сферу послуг перевірятимуть насамперед

Хто ж першим потрапляє у цей перевіряльний заміс? Підприємці зазначають,

А розміри середніх зарплат в Україні значно вищі за мінімальну, й інспектори з праці на законних підставах цікавитимуться, чому на тому чи тому підприємстві виплачують у білій бухгалтерії лише мінімалку.

Її ж сплачують найманим працівникам 80—90% підприємств МСБ.

гани трактують як недопущення до перевірок, тож такий фірмі загрожують великі штрафи. Також інспектори з праці без попередження можуть з'явитися на фірмі у вихідні — суботу чи неділю. Логічно, що керівник підприємства в такі дні не на роботі, але інспектори на це не зважають».

Підприємці та деякі бізнесові спілки не хочуть коментувати свого ставлення до нововведень. Проте дехто з них не лише коментує, а й висловлює побажання до влади.

Як зазначає кореспондентів «УК» фізична особа — підприємець із Хмельницького Наталія Потапова, незаконні рішення Конституційного Суду України про повноваження місцевих інспекторів з праці. Йдеться про постанову Кабінету Міністрів України №295 «Про інспекцію праці в промисло-

що це представники малого та мікробізнесу, адже вони часто офіційно платять мінімальну заробітну плату (або навіть менше). Останнє, як відомо, — свідоме порушення закону.

А розміри середніх зарплат в Україні значно вищі за мінімальну, й інспектори з праці на законних підставах цікавитимуться, чому на тому чи тому підприємстві виплачують у білій бухгалтерії лише мінімалку. Її ж сплачують найманим працівникам 80—90% підприємств МСБ.

Один з директорів ресторану під Києвом зазначив «УК», що насамперед в МСБ перевіряють підприємства торгівлі, ресторанного бізнесу, сфери послуг і пасажирських перевезень. До речі, саме в торгівлі і ресторанах дуже багато порушень, зокрема й трудового законодавства.

Як проходить процедура нових перевірок і чим відрізняється від попередніх? В'ячеслав Биковець вважає, що один суб'єкт підприємницької діяльності перевірятимуть не менш ніж два інспектори з праці: «Вони повинні мати так зване направлення, де вказано перелік питань з перевірки, інформацію про минулі перевірки та їхні результати. Як правило, перевіряють документи, що стосуються приймання на роботу, табельного робочого часу, виплати зарплати тощо».

На думку керівника невеликої фірми, куди звертався кореспондент «УК» по коментар, усе це в найближчому майбутньому загрожує ще більшим закриттям підприємств МСБ. «Заплатити за порушення трудового законодавства штраф розміром 320 тисяч гривень зможуть небагато дрібних підприємців. Так само, як і я. Щодо мінімальної зарплати, то офіційно можу сплачувати лише її. Вочевидь, змушений буду скоротити кількість найманих працівників ще на дві-три одиниці (у мене на фірмі працюють лише 10 осіб), щоб інших оформити на зарплату, більшу від мінімальної», — зауважує він.

Підприємці дають поради чиновникам

Щоб запобігти порушенням МСБ трудового законодавства і дати можливість спокійно працювати тим, у кого їх немає, Наталія Потапова пропонує підприємцям і владі сісти за стіл переговорів і вирішити дуже важливі питання.

«По-перше, треба з'ясувати, що нині відбувається з промисловими потужностями підприємств, які свого часу були приватизовані, і провести їхню повну інвентаризацію. Також інвентаризувати землю, на якій розташовані підприємства. Це дасть змогу визначити суб'єкти тіньового бізнесу, з яким можна буде боротися. По-друге, потрібно переглянути норми законодавства, зокрема й трудового, які прописано й узаконено ще за радянських часів», — зазначає підприємець.

Також підприємці вважають, що підвищення мінімальної зарплати, яке в Україні вже відбувалося двічі, було вигідне лише держчиновникам, бюджетникам і всім, хто поруч з ними. МСБ від цього стало гірше: ще більше зарплат у конвертах, скорочення робочих місць. А відповідно й порушення трудового законодавства. Та з іншого боку, не підвищувати мінімалки уряд також не може, бо це великий часу.

У Кабміні справедливо зазначають, що треба нарешті наводити лад, інакше поліпшення ситуації з виплатою зарплат та податків МСБ не відбуватиметься.

У ДЗЕРКАЛІ СТАТИСТИКИ

Економіка України за січень — серпень 2018 року

Населення

Чисельність наявного населення в Україні за оцінкою на 1 серпня 2018 р. становила 42248,1 тис. осіб. Упродовж січня — липня 2018 р. чисельність населення зменшилася на 138,3 тис. осіб.

Порівняно із січнем — липнем 2017 р. обсяг природного скорочення збільшився на 17,3 тис. осіб. Кількість живонароджених у січні — липні 2018 р. становила 195,7 тис. осіб, померлих — 344,3 тис. осіб.

Ринок праці

Середньомісячна кількість економічно активного населення віком 15—70 років становила 17,9 млн осіб (дані наведено за підсумками вибіркового обстеження населення (домогосподарств) із питань економічної активності в середньому за I півріччя 2018 р.), з яких 16,3 млн були зайняті економічною діяльністю, а решта (1,6 млн) — безробітні, тобто особи, які не мали роботи, але активно її шукали самостійно і з допомогою державної служби зайнятості.

За даними державної служби зайнятості, **кількість зареєстрованих безробітних** на кінець серпня 2018 р. становила 292,8 тис. осіб, із них допомогу у зв'язку з безробіттям отримували 78,4%.

Більш як половину загальної кількості безробітних становили жінки.

Рівень зареєстрованого безробіття загалом у країні на кінець серпня 2018 р. становив 1,1% населення працездатного віку, у сільській місцевості — 1,5%, у міських поселеннях — 1,0%.

Доходи населення

У січні — серпні 2018 р. **розмір середньої номінальної заробітної плати штатних працівників** підприємств, установ, організацій (з кількістю 10 працівників і більше) становив 8550 грн і порівняно з відповідним періодом попереднього року збільшився на 26,0%.

Середній розмір оплати праці в усіх регіонах був вищим від рівня мінімальної заробітної плати, лише у чотирьох з них заробітна плата перевищила середню в Україні: м. Київ — 13 077 грн, Донецька область — 9393 грн, Київська — 8752 грн та Дніпропетровська — 8564 грн. Найнижчий рівень заробітної плати, який не перевищував 80% середнього в економіці, спостерігався в Чернівецькій, Тернопільській, Чернігівській та Херсонській областях.

Індекс реальної заробітної плати у січні — серпні 2018 р. порівняно з відповідним періодом 2017 р. становив 112,8%.

Соціальний захист

У січні — серпні 2018 р. призначено **субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг** 2947,4 тис. домогосподарств, із них у міських поселеннях — 1972,4 тис., у сільській місцевості — 975,0 тис.

Сума субсидій, призначених домогосподарствам, у січні — серпні становила 761,1 млн грн, з неї у міських поселеннях — 562,1 млн грн, у сільській місцевості — 199,0 млн грн.

Середній розмір призначеної субсидії на одне домогосподарство у серпні становив 96,5 грн (у липні — 103,9 грн).

Крім того, у січні — серпні 2018 р. 613,5 тис. домогосподарств було **призначено субсидії готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива**, з них у міських поселеннях — 121,4, у сільській місцевості — 492,1.

Ціни

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні — серпні 2018 р. становив 103,6% (у відповідному періоді попереднього року — 108,1%).

Продукти харчування та безалкогольні напої подорожчали на 1,4%. На 9,1—1,1% зросли ціни на хліб, рибу та продукти з риби, макаронні вироби, м'ясо і м'ясопродукти, безалкогольні напої, молочні продукти, масло, рис, олію соняшникову. На 21,5% та 19,1% подешевшали яйця і гречані крупки; на 6,4—4,5% — сало, овочі, фрукти, молоко, цукор.

Ціни (тарифи) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива зросли на 2,7%, що пов'язано з підвищенням тарифів на утримання будинків та прибудинкових територій на 20,0%, каналізацію — на 10,5%, водопостачання на 10,2%, плати за оренду житла — на 7,4%.

Зростання цін у галузі охорони здоров'я на 4,8% відбулося за рахунок подорожчання послуг лікарень й амбулаторій на 10,5% та 7,9% відповідно.

Ціни у транспортній галузі підвищилися на 7,7% переважно через подорожчання транспортних послуг на 18,3%, а також палива та мастил на 5,3%.

Індекс цін виробників промислової продукції у січні — серпні 2018 р. становив 111,1% (у відповідному періоді попереднього року — 108,4%).

Промисловість

У січні — серпні 2018 р. порівняно із січнем — серпнем 2017 р. **індекс промислової продукції** становив 102,2%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** приріст продукції становив 2%.

У **переробній промисловості** індекс промислової продукції становив 102%.

На підприємствах із **виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів** випуск продукції скоротився на 1,9%. У **текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів** індекс промислової продукції становив 98,1%.

У **виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності** випуск продукції збільшився на 2,7%.

На підприємствах із **виробництва коксу та продуктів нафтопереробки** випуск промислової продукції зріс на 3,6%.

У **виробництві хімічних речовин і хімічної продукції** індекс промислової продукції становив 129,9%.

У **виробництві основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів** обсяг виробленої продукції зменшився на 2,2%.

На підприємствах із **випуску гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції** індекс виробництва становив 98,3%.

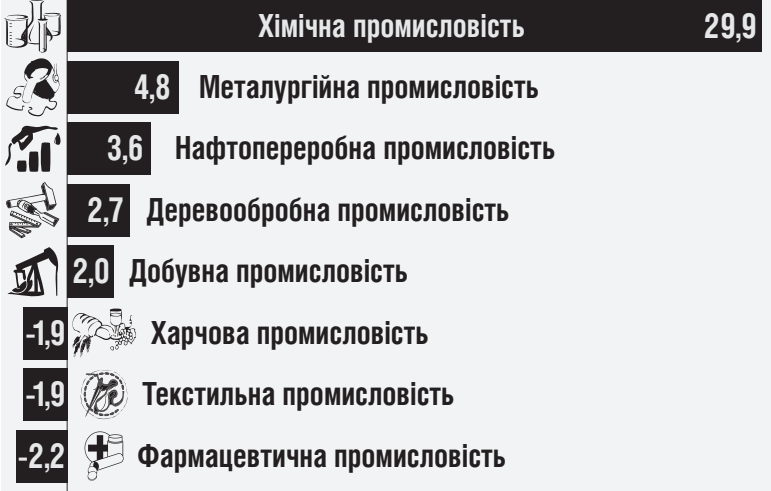
У **металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування**, випуск продукції збільшився на 2,3%. У **машинобудуванні, крім ремонту і монтажу машин і устаткування**, індекс промислової продукції становив 104,8%.

У **постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** випуск промислової продукції зріс на 2,9%.

Сільське господарство

Індекс сільськогосподарської продукції у січні — серпні 2018 р. порівняно із відповідним періодом

Динаміка обсягів виробництва в окремих галузях за січень–серпень 2018 року порівняно з аналогічним періодом 2017-го (%)

Джерело: Державна служба статистики України

2017 р. становив 102,0%, зокрема на сільськогосподарських підприємствах — 103,9%, у господарствах населення — 100,3%. Індекс продукції рослинництва становив 103,2%, тваринництва — 99,9%.

У січні — серпні цього року реалізовано на забій 2,0 млн т худоби та птиці (у живій масі), що на 0,1% більше порівняно із відповідним періодом 2017 р., вироблено 7,0 млн т молока (на 2,0% менше) та 11,1 млрд шт яєць (на 3,0% більше). Частка господарств населення у загальному виробництві цих продуктів тваринництва становила відповідно 33%, 73% та 49%.

Обсяг реалізованої аграрної продукції у січні — серпні 2018 р. порівняно з відповідним періодом 2017 р. збільшився на 7,1%, зокрема рослинництва — на 10,3%, тваринництва зменшився на 2,9%.

Середні ціни продажу аграрної продукції сільськогосподарськими підприємствами за всіма напрямками реалізації за січень — серпень 2018 р. порівняно з відповідним періодом 2017 р. зросли на 11,2%, зокрема продукції рослинництва — на 10,7%, тваринництва — на 14,2%. У серпні порівняно з липнем цього року середні ціни реалізованої аграрної продукції знизилися на 0,9%, зокрема рослинництва — на 2,2%, тваринництва — збільшилися на 5,5%.

На 1 вересня 2018 р. на сільськогосподарських підприємствах (крім малих) і підприємствах, що здійснюють **зберігання, перероблення культур зернових та зернобобових**, було в наявності 21,0 млн т зерна (на 10,1% менше порівняно з 1 вересня 2017 р.), зокрема 15,0 млн т пшениці, 1,9 млн т кукурудзи, 3,0 млн т ячменю, 0,2 млн т жита; запаси насіння соняшнику становили 1,8 млн т (у 2,7 раза більше, ніж на 1 вересня 2017 р.).

Будівництво

У січні — серпні 2018 р. підприємства країни **виконали будівельних робіт** на суму 73,2 млрд грн. **Індекс будівельної продукції** в січні — серпні 2018 р. порівняно із січнем — серпнем 2017 р. становив 105,7%.

Будівництво будівель зросло на 0,2% (зокрема нежитлових — на 0,8%), інженерних споруд — на 11,9%. Будівництво житлових будівель скоротилося на 0,4%.

Нове будівництво, реконструкція і технічне переоснащення становили 75,8% загального обсягу виконаних будівельних робіт, капітальний і поточний ремонти — 14,9% та 9,3% відповідно.

Серед країн ЄС найвагоміші імпортні надходження товарів здійснювали з Німеччини, Польщі, Італії та Франції.

Серед інших країн найбільші імпортні поставки товарів надходили з Російської Федерації, Китаю, Білорусі, США, Швейцарії та Туреччини.

Порівняно із січнем — липнем 2017 р. імпорт товарів збільшився з Чехії на 32,4%, Італії — на 31,4%, Туреччини — на 29,3%, Російської Федерації — на 25,0%, Китаю — на 24,4%, Білорусі — на 17,1%, Угорщини — на 11,4%, США — на 11,3%, Німеччини — на 10,1%, Польщі — на 9,0%, Великої Британії — на 8,5%, зменшився зі Швейцарії на 14,4%, Франції — на 6,7%.

Транспорт

У січні — серпні 2018 р. вантажообіг підприємств транспорту становив 219,7 млрд ткм, або 97,6% обсягу січня — серпня 2017 р. Підприємства транспорту **перевезли 409,9 млн т вантажів**, що становить 99,0% обсягів січня — серпня 2017 р.

У січні — серпні 2018 р. залізничним транспортом перевезено 212,9 млн т вантажів, що на 4,5% менше, ніж за січень — серпень 2017 р.

Підприємства автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) за січень — серпень 2018 р. виконали вантажообіг обсягом 27,6 млрд ткм, який зріс на 6,0% порівняно із січнем — серпнем 2017 р.

Водним транспортом за січень — серпень 2018 р. перевезено вантажів обсягом 3,6 млн т, що на 1,9% менше, ніж за січень — серпень 2017 р.

У січні — серпні 2018 р. вантажообіг авіаційного транспорту становив 210,4 млн ткм, що на 33,5% більше, ніж за січень — серпень 2017 р.

У січні — серпні 2018 р. усіма видами транспорту виконано пасажирообіг обсягом 69,2 млрд пас. км, послугами **пасажирського транспорту** скористалися 2983,9 млн пасажирів, що становить відповідно 105,0% та 97,7% обсягу січня — серпня 2017 р.

Відправлення пасажирів залізничним транспортом (з урахуванням перевезень міською електрикою) порівняно із січнем — серпнем 2017 р. зменшилося на 6,1%.

Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 1270,3 млн пасажирів, що на 5,1% менше, ніж за січень — серпень 2017 р.

Перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб-підприємців зменшилися на 7,8%.

Перевезення пасажирів водним транспортом зросли на 10,5% порівняно із січнем — серпнем 2017 р.

Авіаційним транспортом перевезено 8,2 млн пасажирів, що на 15,9% більше, ніж у січні — серпні 2017 р.

Міським електротранспортом перевезено 1,6 млрд пасажирів, що на 0,3% більше, ніж за січень — серпень 2017 р.

Державна служба статистики України

У цьому повідомленні дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.

ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ВИКЛИКИ

Піднебесна: на шляху до інноваційної держави-лідера

КОРИСНИЙ ДОСВІД. Кореспондент «Урядового кур'єра» недавно побував у Китаї і побачив, які конкретні кроки роблять там для досягнення цієї стратегічної мети

фото з сайту prologos.com

Станіслав ПРОКОПЧУК,
«Урядовий кур'єр»,
Київ — Пекін — Чжухай —
Гуанчжоу

Від виставково-ділового кластера з конгрес-холом «Zhuhai International Conference Center», де відбувався міжнародний форум «Нова епоха, новий шовковий шлях, новий імідж», до центральної частини Чжухая на машині 10—15 хвилин. У першу ж нашу поїздку цим маршрутом мій китайський колега Хао звернув увагу на розташовану за кілька кілометрів величезну споруду, схожу на телевізійну вежу.

— Подивіться на ту оглядову башту. То вже Макао.

Китайське місто часто називають азійським Лас-Вегасом завдяки його гігантському казино і торговельним центрам на бульварі Котай-стріт. Це один з двох (другий Гонконг) спеціальних адміністративних районів Китайської Народної Республіки. Його було створено 20 грудня 1999 року в результаті ліквідації португальської колонії Макао. Хоч Макао (Аомень) входить до складу КНР, його наділено значною автономією: власними законами, правовою, митною й еміграційною системами, воно має власну грошову одиницю. Без візи сюди не потрапити.

Головне не в цьому.

Коли Макао стало нашим, тут, де ми їдемо, було село, — переклав Хао свою розмову з водієм. — За економічним і соціальним розвитком Макао в ті роки порівнювали із Західним і Східним Берліном. Контраст був неймовірним, уже тоді в місті середня зарплата становила не менш як тисячу доларів США на місяць. У нас — у рази менше.

— А що нині в середньому отримують тут?

— Понад тисячу доларів. У Пекіні та Шанхаї середня

зарплата — майже півтори тисячі.

Але найперші враження від змін за п'ять років (від попереднього відвідування Китаю) — те, що не могло не впадати у вічі у дні недавнього перебування в цій країні. Зокрема це — сприятливий інвестиційний клімат, стабільна правова база, яка дає гарантії іноземному та власному підприємцю на отримання прибутку, жорсткий захист законних прав власності і кредиторів — один з основних чинників, що дав змогу Китаю залучати у свою економіку протягом останніх 20 років фактично необмежені обсяги закордонного капіталу. Плюс активне стратегічно виважене і добре прораховане за наслідками впровадження найкращого світового до-

Які рушійні складові такого шаленого успіху?

Головне — гарантована безпека інвестицій та беззаперечний імідж надійного партнера. Саме це — сприятливий інвестиційний клімат, стабільна правова база, яка дає гарантії іноземному та власному підприємцю на отримання прибутку, жорсткий захист законних прав власності і кредиторів — один з основних чинників, що дав змогу Китаю залучати у свою економіку протягом останніх 20 років фактично необмежені обсяги закордонного капіталу. Плюс активне стратегічно виважене і добре прораховане за наслідками впровадження найкращого світового до-

«Китай незмінно здійснюватиме незалежну, самостійну, мирну зовнішню політику, поважатиме право народів усіх країн на самостійний вибір шляху розвитку, захищатиме рівноправність і справедливість у міжнародних відносинах, виступатиме проти нав'язування своєї волі іншим, втручання у внутрішні справи інших країн, утиску слабких сильними. Наш розвиток не становить загрози для жодної держави» — Голова КНР Сі Цзіньпін.

свіду та державна підтримка тисяч власних науково-технічних та інноваційних програм і проектів. Шоп'ять років Державна рада (уряд країни) визначає ключові галузі, які стимулюють дотації й субсидії. Нині це орієнтація передусім на посилення енергобезпеки, розвитку біотехнологій, зелених та IT-технологій. А щодо урядів провінцій, то вони можуть від залучення нових інвестицій і технологій додатково підтримувати найважливіші для регіону галузі економіки. Великі надії для реалізації своєї глобальної стратегії — досягнення стабільно-

го довгострокового економічного зростання країни — керівництво Китаю покладає на державну програму «Зроблено в Китаї-2025». Вона набрала чинності 1 січня 2016 р. і передбачає десять основних секторів. Серед них нові інформаційні технології, автоматизовані верстати і робототехніка, аерокосмічна та авіаційна техніка, морське обладнання й високо-котехнологічне перевезення, біофармакологія та перспективні лікарські препарати. У межах програми «Зроблено в Китаї-2025» заплановано реалізацію п'яти великих проектів. До 2020-го передбачено зокрема створення у країні 15 інноваційних виробничих центрів та збільшення їхньої кількості до 40 у період до 2025 р. Створення розумних (смарт) виробни-

чих потужностей дасть змогу за рахунок інтелектуальних галузей обробної промисловості досягти до 2020 р. циклу ренесансу виробничого циклу, зменшення експлуатаційних витрат на 30% за кожним із цих критеріїв.

Для реалізації цієї стратегічної програми передбачають і значні державні кошти, і залучення мільярдних іноземних інвестицій. Найголовніше, вважають китайські фахівці, щоб точно визначити їхній напрям, оптимізувати структуру, підвищувати якість і віддачу. Важливо пам'ятати, що в Піднебесній давно дотримуються принципу: «Запозичення, запровадження, освоєння та інновації». Лише так, переконають їхні аналітики, «можна досягти фундаментальних, стратегічних та оригінальних результатів». Згідно із прогнозом, у другому півріччі 2018-го промислова економіка Китаю може зберегти непогані темпи зростання — на рівні майже 6,4%. За перші п'ять місяців цього року прибуток великих промислових підприємств зріс на 16,5% порівняно з аналогічним періодом. Цього не могла не сприяти політика зменшення податків, підтримки чесної конкуренції, рішучого усунення бар'єрів для інвестицій та розвитку приватних компаній. На думку групи вчених НДІ промислової економіки Академії громадських наук Китаю, автори статті «Зростання і виклики» в журналі «Китай» (8/2018), найбільший потенціал економічного розвитку країни — сприятливий бізнес-клімат. «Нині поліпшення бізнес-клімату стає одним з головних напрямів реформ, які проводить китайський уряд».

Саме тут буде не зайвим для глибокого осмислення процесів, про які говоримо, звернути увагу на висновки, що їх роблять аналітики Національного інституту стратегічних досліджень України.

«Китай проти утиску слабких сильними»

«В останні десятиліття керівництво Китаю багато уваги приділяло розробленню оновленої доктрини мирного співіснування, трансформованої під сучасні світові умови та міжнародно-правове поле, — пише Андрій Гончарук, старший науковий співробітник загальнонаукового інституту в статті «Нове позиціонування Китаю у світі» (журнал «Україна — Китай», №5 (11) 2018). — Її базовими рисами є невтручання у внутрішні справи, пова-

нах. На вчорашні головні перешкоди на шляху порозуміння дохідливо пояснює в журналі «Україна — Китай» (№3(9) 2017) Олександр Литвиненко, заступник Секретаря Ради національної безпеки і оборони України. З китайського боку, на його переконання, такою перешкодою «стало те, що, попри багаторічні декларації китайського керівництва та експертного співтовариства щодо того, що Китай вважає Україну «важливою країною в Європі», Пекін фактично розглядає Україну як частину пострадянського простору, на яку Росія має певні прерогативи. З українського боку далися взнаки низький рівень політичної культури нового українського політичного класу та відверта упередженість частини українського істеблішменту щодо (у лапках) «комуністичного Китаю». Ситуацію ускладнила неспроможність української дипломатії роз'яснити китайському експертному середовищу реальний зміст закону про декомунізацію, його спрямованість проти тоталітарного спадку СРСР, а не проти комунізму як ідеології».

«Холодна зима вже минула, і тепер вітаємо енергійну весну»

Майже трирічний період невизначеності у двосторонніх відносинах остаточно, можна сказати, завершився після зустрічі та переговорів 17 січня 2017-го Президентів України та Голови КНР у межах Всесвітнього економічного форуму у швейцарському місті Давосі. Під час цих, як наголошує китайська сторона, «важливих переговорів» було визначено плани розвитку двосторонніх відносин на наступні два роки. Петро Порошенко особисто привітав Сі Цзіньпіна з 25-річчям встановлення дипломатичних відносин між Україною та КНР. За словами Надзвичайного і Повноважного Посла КНР в Україні Ду Вея, саме ця зустріч дала сигнал та напрям для подальшого розвитку українсько-китайських відносин. На презентації 11 квітня 2017 року в агентстві Інтерфакс-Україна спеціального номера журналу «Україна — Китай», присвяченого 25-річчю встановлення дипломатичних відносин між нашими країнами, пан посол сказав: «Холодна зима вже минула, і тепер вітаємо енергійну весну. На об'ємно-стратегічний партнер у стратегічних пріоритетах», а і для розуміння складності причин різного характеру, що привели до майже трирічного періоду невизначеності у двосторонніх відносинах наших країн уже навіть після підписання в Пекіні у грудні 2013 року договору про дружбу та співробітництво між Україною та КНР. Пауза в діалозі на найвищому рівні виникла після Революції гідності на тлі російської анексії українського Криму, гібридної війни проти нас та фактичної окупації РФ частини Донбасу.

Причини цього треба знати, щоб не допускати надальшого подібних часових провалів у двосторонніх відносинах. На вчорашні головні перешкоди на шляху порозуміння дохідливо пояснює в журналі «Україна — Китай» (№3(9) 2017) Олександр Литвиненко, заступник Секретаря Ради національної безпеки і оборони України. З китайського боку, на його переконання, такою перешкодою «стало те, що, попри багаторічні декларації китайського керівництва та експертного співтовариства щодо того, що Китай вважає Україну «важливою країною в Європі», Пекін фактично розглядає Україну як частину пострадянського простору, на яку Росія має певні прерогативи. З українського боку далися взнаки низький рівень політичної культури нового українського політичного класу та відверта упередженість частини українського істеблішменту щодо (у лапках) «комуністичного Китаю». Ситуацію ускладнила неспроможність української дипломатії роз'яснити китайському експертному середовищу реальний зміст закону про декомунізацію, його спрямованість проти тоталітарного спадку СРСР, а не проти комунізму як ідеології».

Голова КНР Сі Дзінпін, автор ініціативи створення Економічного поясу Нового шовкового шляху, вважає, що ця ініціатива як проєкт століття має оздоровити глобальну економіку, надати світові нові механізми та інструменти для подальшого розвитку. У промові на торішньому всесвітньому економічному форумі в Давосі Сі Дзінпін виклав із цього приводу позицію Китаю як країни, що стає провідною глобальною силою, усвідомлює свою економічну вагу в світі. Цю позицію, оприлюднену в російськомовному журналі «Китай» (1/2018), бажано, звичайно, добре усвідомити всім нашим посадовцям і бізнесменам, які вже долучаються до реалізації китайсько-українських проєктів у межах «Нового поясу, нового шляху».

«Історію розвитку глобалізації вже не повернути назад, а спробувати до торговельного протекціонізму можна порівняти з наміром ізолювати себе», — сказав Голова КНР і закликав усіх світових лідерів «спільно формувати модель зростання, за якої інновації мають виступати драйверами розвитку, модель співпраці, в основі якої лежатимуть відкритість і взаємний вииграш, модель управління, основу якої становитимуть справедливість і раціональність, модель розвитку, для якої будуть характерні збалансованість і загальна користь».

Ван І, міністр закордонних справ КНР, у статті «Зовнішня політика Китаю вступає в нову епоху», опублікованій в цьому самому номері журналу «Китай», робить такий висновок із промови Голови КНР: «Можна сказати, що він запропонував усьому світові китайський проєкт із протидії глобальним викликам, з якими стикається людське суспільство, перетворивши генеровані китайською стороною концепції на міжнародний консенсус».

експорту. Піднебесна, маючи значні фінансові можливості та власний переконаливий досвід відродження нації, пропонує нам довгострокове стратегічне партнерство й активнішу співпрацю в галузях науки, техніки, космосу й авіабудування, свою безпосередню участь у модернізації нашої економіки та інфраструктури.

У цьому напрямі наприкінці минулого року було зроблено відчутні практичні кроки. За підсумками Третього засідання Комісії зі співробітництва між урядом України та урядом Китайської Народної Республіки 5 грудня було підписано важливі документи. Насамперед План дій «Україна — КНР» з реалізації ініціативи спільної побудови Економічного поясу Великого шовкового шляху та Морського шовкового шляху XXI ст., а також Програму українсько-китайського інвестиційного співробітництва в аграрно-промисловому комплексі.

«Сьогодні, — зазначив у межах Третього засідання Прем'єр-міністр Володимир Гройсман, — перед нами відкриваються нові можливості для поглиблення співпраці й переважання реалізації спільних проєктів та ініціатив». Цікавий практичний погляд на виконання ухвалених документів висловив віце-прем'єр Держради Китаю Ма Кай: «Потрібно розширювати форми і галузі для спільної роботи, шукати найсприятливіші форми співпраці. Китай передбачає для співпраці з Україною 7 мільярдів доларів США і навіть більше, якщо будуть успішні проєкти. Але треба зважити на потреби ринку, які слід ретельно оцінювати і спрямовувати спільні зусилля у ті сфери, де буде найкращий ефект і результат». Ми, підкреслив Ма Кай, готові стимулювати інвестування і в такий спосіб сприяти відновленню економіки України.

Серед проєктів, яким Китай надаватиме і надалі пріоритетне значення, — науково-технічні обміни, а також створення спільних науково-технічних парків. У найближчі роки Пекін планує вкласти у створення Нового шовкового шляху 124 мільярди доларів США. Для кращої реалізації цього гео-економічного проєкту в Піднебесній засновано Азійський банк інфраструктурних інвестицій зі статутним капіталом 100 мільярдів доларів США. До цієї суми слід додати ще 40 мільярдів доларів Фонду шовкового шляху, які вже працюють. Тобто гроші для інвестування в Україну перспективних взаємовигідних проєктів у китайських партнерів є. Головне, щоб такі добре прораховані, виважені та досконалі проєкти, які ми можемо запропонувати, і нас були. А китайців цікавлять насамперед українські АПК, енергетика, логістика, авіаційна промисловість та інфраструктурне будівництво. Це підкреслив Степан Кібіс, перший віцепрем'єр-міністр, після участі в Пекіні у травні 2017 року очолюваній ним урядовою делегації в роботі Форуму високого рівня з міжнародного співробітництва в межах ініціативи «Пояс і шлях». Щодо 7 мільярдів доларів, про які у

Ван І, міністр закордонних справ КНР, у статті «Зовнішня політика Китаю вступає в нову епоху», опублікованій в цьому самому номері журналу «Китай», робить такий висновок із промови Голови КНР: «Можна сказати, що він запропонував усьому світові китайський проєкт із протидії глобальним викликам, з якими стикається людське суспільство, перетворивши генеровані китайською стороною концепції на міжнародний консенсус».

Україна — «Один пояс, один шлях»: усе залежатиме від нас самих

У сучасних геополітичних умовах, вважають відомі аналітики — китаєзнавці, Україна потребує підтримки такого економічного велетня, як Китай. Саме він як потужний промисловий інвестор може стати для Києва головним партнером у реіндустріалізації країни. Захід мало турбує майбутнє української промисловості, науки й технологій. Його більше зацікавлений у нашо-му вигідному сировинному

грудні 2017 року говорив під час візиту в Україну Ма Кай, то їх, повідомляє сайт delo.ua, вже вкрито в українській облігації. Китайська сторона ставить перед собою завдання «цілком активізувати цю велику суму коштів, щоб оживити сільськогосподарську, енергетичну, інфраструктурну, а також інші галузі економіки України».

Бізнес-клімат в Україні потребує поліпшення

Щодо практичних підсумків нашої ділової співпраці з Піднебесною, то за підсумками минулого року продемонстровано помітну активність: товарообіг зріс на 15%, обсяг українського експорту в Китай збільшився за січень — листопад на 16,5%. Одна зі складових такої позитивної динаміки — розширення доступу до китайського ринку нашої сільгосппродукції: влада КНР дозволила імпортувати заморожену яловичину, збільшила з 18 до 27 кількості підприємств, яким дано право завозити молочну продукцію до Китаю.

«Китай визначено ринком, що перебуває у фокусі нашої Експортної стратегії», — заявила наприкінці минулого року в ексклюзивному інтерв'ю агентству «Сінхуа» Наталія Микольська, торговий представник України, заступник міністра економічного розвитку і торгівлі.

Торік, за даними AUCC (Асоціації українсько-китайського співробітництва), китайський бізнес почав активніше брати участь у проведених в Україні тендерах на реалізацію різних інфраструктурних проєктів. Цього, вважають, сприяло посилення ролі Києва в реалізації ініціативи «Пояс і шлях», а також упродовження в Україні системи електро-енергетичного зв'язування і в такий спосіб сприяти відновленню економіки України.

Серед проєктів, яким Китай надаватиме і надалі пріоритетне значення, — науково-технічні обміни, а також створення спільних науково-технічних парків. У найближчі роки Пекін планує вкласти у створення Нового шовкового шляху 124 мільярди доларів США. Для кращої реалізації цього гео-економічного проєкту в Піднебесній засновано Азійський банк інфраструктурних інвестицій зі статутним капіталом 100 мільярдів доларів США. До цієї суми слід додати ще 40 мільярдів доларів Фонду шовкового шляху, які вже працюють. Тобто гроші для інвестування в Україну перспективних взаємовигідних проєктів у китайських партнерів є. Головне, щоб такі добре прораховані, виважені та досконалі проєкти, які ми можемо запропонувати, і нас були. А китайців цікавлять насамперед українські АПК, енергетика, логістика, авіаційна промисловість та інфраструктурне будівництво. Це підкреслив Степан Кібіс, перший віцепрем'єр-міністр, після участі в Пекіні у травні 2017 року очолюваній ним урядовою делегації в роботі Форуму високого рівня з міжнародного співробітництва в межах ініціативи «Пояс і шлях». Щодо 7 мільярдів доларів, про які у

Україні, який він як потужний промисловий інвестор може стати для Києва головним партнером у реіндустріалізації країни. Захід мало турбує майбутнє української промисловості, науки й технологій. Його більше зацікавлений у нашо-му вигідному сировинному

грудні 2017 року говорив під час візиту в Україну Ма Кай, то їх, повідомляє сайт delo.ua, вже вкрито в українській облігації. Китайська сторона ставить перед собою завдання «цілком активізувати цю велику суму коштів, щоб оживити сільськогосподарську, енергетичну, інфраструктурну, а також інші галузі економіки України».

Бізнес-клімат в Україні потребує поліпшення

Щодо практичних підсумків нашої ділової співпраці з Піднебесною, то за підсумками минулого року продемонстровано помітну активність: товарообіг зріс на 15%, обсяг українського експорту в Китай збільшився за січень — листопад на 16,5%. Одна зі складових такої позитивної динаміки — розширення доступу до китайського ринку нашої сільгосппродукції: влада КНР дозволила імпортувати заморожену яловичину, збільшила з 18 до 27 кількості підприємств, яким дано право завозити молочну продукцію до Китаю.

«Китай визначено ринком, що перебуває у фокусі нашої Експортної стратегії», — заявила наприкінці минулого року в ексклюзивному інтерв'ю агентству «Сінхуа» Наталія Микольська, торговий представник України, заступник міністра економічного розвитку і торгівлі.

Торік, за даними AUCC (Асоціації українсько-китайського співробітництва), китайський бізнес почав активніше брати участь у проведених в Україні тендерах на реалізацію різних інфраструктурних проєктів. Цього, вважають, сприяло посилення ролі Києва в реалізації ініціативи «Пояс і шлях», а також упродовження в Україні системи електро-енергетичного зв'язування і в такий спосіб сприяти відновленню економіки України.

Серед проєктів, яким Китай надаватиме і надалі пріоритетне значення, — науково-технічні обміни, а також створення спільних науково-технічних парків. У найближчі роки Пекін планує вкласти у створення Нового шовкового шляху 124 мільярди доларів США. Для кращої реалізації цього гео-економічного проєкту в Піднебесній засновано Азійський банк інфраструктурних інвестицій зі статутним капіталом 100 мільярдів доларів США. До цієї суми слід додати ще 40 мільярдів доларів Фонду шовкового шляху, які вже працюють. Тобто гроші для інвестування в Україну перспективних взаємовигідних проєктів у китайських партнерів є. Головне, щоб такі добре прораховані, виважені та досконалі проєкти, які ми можемо запропонувати, і нас були. А китайців цікавлять насамперед українські АПК, енергетика, логістика, авіаційна промисловість та інфраструктурне будівництво. Це підкреслив Степан Кібіс, перший віцепрем'єр-міністр, після участі в Пекіні у травні 2017 року очолюваній ним урядовою делегації в роботі Форуму високого рівня з міжнародного співробітництва в межах ініціативи «Пояс і шлях». Щодо 7 мільярдів доларів, про які у

Україні, який він як потужний промисловий інвестор може стати для Києва головним партнером у реіндустріалізації країни. Захід мало турбує майбутнє української промисловості, науки й технологій. Його більше зацікавлений у нашо-му вигідному сировинному

3 ПЕРШИХ ВУСТ

Володимир ГРОЙСМАН,
Прем'єр-міністр України:

«Китай був і залишається нашим стратегічним партнером і стратегічним пріоритетом. І сьогодні перед нами відкриваються нові можливості для поглиблення співпраці та переважання реалізації спільних проєктів та ініціатив. 2019-й буде оголошено Роком Китаю в Україні».

Ма КАЙ,
віце-прем'єр Держради КНР:

«Потрібно розширювати форми і галузі спільної роботи, шукати найсприятливіші форми співпраці. Китай передбачає для співпраці з Україною 7 мільярдів доларів США і навіть більше, якщо будуть успішні проєкти. Але треба зважати на потреби ринку, які слід ретельно оцінювати і спрямовувати спільні зусилля в галузі, де буде найкращий ефект і результат».

Ду ВЕЙ,
Надзвичайний
та Повноважний посол
Китайської Народної
Республіки в Україні:

«Ми ніколи не використовували, не використовували та не використовуватимемо надані нами кредити та допомогу як інструменти тиску — не вказуємо нікому, що робити, не критикуємо внутрішні справи України. Є люди, які так роблять, але не Китай. У подальшому Китай дотримуватиметься принципу невтручання у внутрішні справи держави, разом з українським народом пліч-о-пліч рухатиметься на шляху відродження нації, завдяки чому традиційна дружба між двома країнами передаватиметься із покоління в покоління, а взаємо вигідна співпраця ставатиме ще більш тіснішою та довгостроковою».

А загалом китайські інвестиції, залучені лише за останні два роки в ці та інші великі інфраструктурні проєкти, експерти обраховують у ситуації на ринку інвестицій. Вона називає «найгостріші питання: низький рівень захисту прав власності й кредиторів, обмеження на рух капіталу і валютне регулювання, складне податкове адміністрування, нестабільність банківської системи, недосконала система отримання ліцензій. Окремий пункт — вплив корупційної складової на ведення господарської діяльності».

Тож знову виникає питання ефективності реформування судової системи, довіри до українських судів і нашого й іноземного бізнесу. Хто вкладає значні кошти у великі довготривалі проєкти, якщо не впевнений в отриманні очікуваного прибутку, відчуває незахищеність від рейдерства й корупційних різноманітностей? Тому в таких реаліях висновок один: до виконання плану дій «Україна — Китай» з реалізацією побудови Економічного поясу Великого шовкового шляху та Морського шовкового шляху XXI століття треба залучати лише професіоналів, для кого чесність і порядність понад усе, хто прагне інноваційного відродження країни, модернізації національної економіки, а не доступу до інвестиційних коштів для їх дербану.

НКРЕКП ПОВІДОМЛЯЄ

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ (НКРЕКП)

ПОСТАНОВА
Київ № 1176
05.10.2018

Про затвердження Методики розрахунку тарифу на послуги постачальника універсальних послуг

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та «Про ринок електричної енергії» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, постановляє:

1. Затвердити Методику розрахунку тарифу на послуги постачальника універсальних послуг, що додається.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її опублікування в офіційному друкованому виданні — газеті «Урядовий кур’єр».

Голова НКРЕКП О. Кривенко

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг 05.10.2018 № 1176

Методика

розрахунку тарифу на послуги постачальника універсальних послуг

1. Загальні положення

1.1. Ця Методика визначає процедуру та механізм формування тарифу на послуги постачальника універсальних послуг і враховує принципи відшкодування економічно обґрунтованих витрат на здійснення діяльності постачальника універсальних послуг та отримання обґрунтованого рівня прибутку.

1.2. У цій Методичі терміни вживаються в таких значеннях:
амортизація — систематичний розподіл вартості основних засобів, інших необоротних та нематеріальних активів, які використовуються при здійсненні діяльності з надання послуг постачальника універсальних послуг, що амортизується протягом строку їх корисного використання (експлуатації). Розраховується відповідно до Податкового кодексу України та стандартів бухгалтерського обліку;
базовий період — період тривалістю календарний рік, який передувє прогнозного-му періоду;

встановлення тарифів — встановлення тарифів на послуги постачальника універсальної послуги на прогнозний або серед прогнозного періоду;
нецільове або необґрунтоване використання коштів, передбачених затвердженим тарифом — використання коштів на цілі або у розмірах, не передбачених встановленою структурою тарифу;

прогнозований необхідний дохід — сума доходу, який повинен отримати постачальник універсальних послуг при провадженні діяльності з надання послуг постачальника універсальних послуг у прогнозованому періоді відповідно до структури тарифу, встановленої НКРЕКП на прогнозний період;
прогнозний період — період тривалістю календарний рік, на який здійснюється розрахунок тарифів;

розрахунковий прибуток — розрахункова сума прибутку постачальника універсальних послуг від провадження діяльності з надання послуг постачальника універсальних послуг, включена до складу прогнозованого доходу відповідно до структури тарифу, встановленої НКРЕКП на прогнозний період;
структура тарифу — складові економічно обґрунтованих витрат постачальника універсальних послуг на здійснення господарської діяльності з надання універсальних послуг, що групуються за економічними елементами і на основі яких розраховуються та встановлюються тарифи на послуги постачальника універсальних послуг;

тариф на послуги постачальника універсальних послуг (далі — тариф) — розмір плати в розрахунку на одиницю обсягу постачання електричної енергії постачальника універсальних послуг, що забезпечує відшкодування постачальнику універсальних послуг обґрунтованих витрат на здійснення діяльності з надання послуг постачальника універсальних послуг, а також отримання прибутку.
Інші терміни у цій Методичі вживаються у значеннях, наведених у Податковому кодексі України, законах України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про ціни і ціноутворення», «Про ринок електричної енергії», Положенні (стандарти) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затвердженому наказом Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 року № 318, зареєстрованому у Міністерстві юстиції України 19 січня 2000 року за № 27/4248 (далі — П(С)БО 16 «Витрати»), Міжнародних стандартах бухгалтерського обліку та Міжнародних стандартах бухгалтерського фінансової звітності.

1.3. Розрахунок тарифу на послуги постачальника універсальних послуг та всіх його складових здійснюється без врахування податку на додану вартість.

2. Встановлення тарифів для енергопостачальників, на яких Кабінетом Міністрів України тимчасово покладено обов’язки щодо надання універсальних послуг

2.1. Постачальник універсальних послуг, на якого Кабінетом Міністрів України тимчасово покладено обов’язки щодо надання універсальних послуг, якщо конкурс з визначення постачальника універсальних послуг не відбувся, звертається до НКРЕКП із заявою про встановлення тарифу на послуги постачальника універсальних послуг (далі — заява) за формою, наведеною у додатку 1 до цієї Методики.

Встановлення тарифів здійснюється за зверненням постачальника універсальних послуг за таких умов:

1) закінчення періоду, на який встановлювалися тарифи та їх структура (або закінчення терміну врахування окремих елементів витрат у структурі тарифу);
2) зміна обсягів постачання електричної енергії постачальника універсальних послуг відносно врахованих при розрахунку діючих тарифів більше ніж на 5 %;
3) зміна економічно обґрунтованих витрат на послуги постачальника універсальних послуг на прогнозований період відносно, врахованих при розрахунку діючих тарифів, що склалася з причин, незалежних від діяльності постачальника універсальних послуг, якщо це призводить до зміни тарифів більше ніж на 5 % від встановленого рівня;

4) збиткова діяльність постачальника універсальних послуг за базовий період, що склалася з причин, незалежних від його діяльності;

5) в інших випадках за умови надання детальних обґрунтувань.

2.2. НКРЕКП ініціює встановлення тарифів на послуги постачальника універсальних послуг, на якого Кабінет Міністрів України тимчасово поклав обов’язки щодо надання універсальних послуг, як засіб державного регулювання в електроенергетиці, у тому числі за зверненням постачальника універсальних послуг, у разі:

1) закінчення періоду, на який встановлювалися тарифи та їх структура (або закінчення терміну врахування окремих елементів витрат у структурі тарифу);
2) прийняття відповідних рішень НКРЕКП, зокрема за результатами перевірок господарської діяльності постачальників універсальних послуг у частині:

вилучення коштів зі структури тарифів;
надання постачальником універсальних послуг до НКРЕКП недостовірної інформації щодо здійснення діяльності з надання послуг постачальника універсальних послуг;

порушення постачальником універсальних послуг умов проведення закупівель товарів, робіт і послуг, визначених чинними нормативно-правовими актами;

3) зміни обсягів постачання електричної енергії постачальника універсальних послуг відносно врахованих при розрахунку діючих тарифів більше ніж на 5 %;

4) зміни економічно обґрунтованих витрат на послуги постачальника універсальних послуг на прогнозований період відносно, врахованих при розрахунку діючих тарифів, що склалася з причин, незалежних від діяльності постачальника універсальних послуг, якщо це призводить до зміни тарифів більше ніж на 5 % від встановленого рівня;

5) в інших випадках, передбачених нормативно-правовими актами НКРЕКП.

2.3. За наявності підстав, передбачених пунктом 2.1 цієї глави, НКРЕКП встановлює тариф на послуги постачальника універсальних послуг виходячи з даних звітності, активів перевірок та/або пояснень і матеріалів постачальника універсальних послуг.

3. Встановлення тарифу на послуги постачальника універсальних послуг на перехідний період

3.1. Упровадження двох років з дня отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії (перехідний період) такий електропостачальник виконує функції постачальника універсальних послуг на закріпленій території, яка визначається як область, міста Київ та Севастополь, Автономна Республіка Крим, на якій до відокремлення провадив свою діяльність з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами та постачання електричної енергії за регульованим тарифом вертикально інтегрований суб’єкт господарювання.

3.2. Після отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу постачальник універсальних послуг має звернутися до НКРЕКП із заявою щодо встановлення тарифу на послуги постачальника універсальних послуг до 08 жовтня 2018 року. НКРЕКП встановлює тариф на послуги постачальника універсальних послуг виходячи з даних звітності та/або пояснень і матеріалів постачальника універсальних послуг.

3.3. Протягом перехідного періоду постачальник універсальних послуг має право, як правило раз на рік, звернутися до НКРЕКП із заявою щодо встановлення тарифів у разі:

1) закінчення періоду, на який встановлювалися тарифи та їх структура (або закінчення терміну врахування окремих елементів витрат у структурі тарифу);

2) зміни обсягів постачання електричної енергії постачальника універсальних послуг відносно врахованих при розрахунку діючих тарифів більше ніж на 5 %;

3) зміни економічно обґрунтованих витрат на послуги постачальника універсальних послуг на прогнозований період відносно, врахованих при розрахунку діючих тарифів, що склалася з причин, незалежних від діяльності постачальника універсальних послуг, якщо це призводить до зміни тарифів більше ніж на 5 % від встановленого рівня;

4) збитковості діяльності постачальника універсальних послуг за базовий період, що склалася з причин, незалежних від його діяльності;

5) в інших випадках за умови надання детальних обґрунтувань.

3.4. НКРЕКП ініціює встановлення тарифів на послуги постачальника універсальних послуг як засіб державного регулювання в електроенергетиці, у тому числі за зверненням постачальника універсальних послуг, у разі:

1) закінчення періоду, на який встановлювалися тарифи та їх структура (або закінчення терміну врахування окремих елементів витрат у структурі тарифу);

2) прийняття відповідних рішень НКРЕКП, зокрема за результатами перевірок господарської діяльності постачальників універсальних послуг у частині вилучення коштів зі структури тарифів;

3) надання постачальником універсальних послуг до НКРЕКП недостовірної інформації щодо здійснення діяльності з надання послуг постачальника універсальних послуг;

4) порушення постачальником універсальних послуг умов проведення закупівель товарів, робіт і послуг, визначених діючими нормативними актами;

5) зміни обсягів постачання електричної енергії постачальника універсальних послуг відносно врахованих при розрахунку діючих тарифів більше ніж на 5 %;

6) зміни економічно обґрунтованих витрат на послуги постачальника універсальних послуг на прогнозований період відносно, врахованих при розрахунку діючих тарифів, що склалася з причин, незалежних від діяльності постачальника універсальних послуг, якщо це призводить до зміни тарифів більше ніж на 5 % від встановленого рівня;

7) в інших випадках, передбачених нормативно-правовими актами НКРЕКП.

4. Вимоги до оформлення заяви та документів, що додаються до неї

4.1. Для встановлення тарифів постачальник універсальних послуг подає до НКРЕКП заяву та такі документи у друкованій формі в одному примірнику та електронній формі:

1) пояснювальну записку щодо необхідності встановлення тарифу, що включає обґрунтування прогнозованого необхідного доходу на послуги постачальника універсальних послуг за його складовими;

2) розрахунок тарифу на послуги постачальника універсальних послуг на прогнозний період за формою, наведеною в додатку 2 до цієї Методики, здійснений відповідно до нормативно-правових актів НКРЕКП;

3) розрахунок прогнозованого необхідного доходу на послуги постачальника універсальних послуг за формою, наведеною в додатку 3 до цієї Методики;

4) копію протоколу відкритого обговорення (відкритих слухань), проведеного на місцях відповідно до Порядку проведення відкритого обговорення проєктів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866;

5) розшифровку інших операційних витрат рядок «інші витрати» додатка 3 за формою, наведеною в додатку 4 до цієї Методики;

6) розрахунок витрат на оплату праці на прогнозний період;

7) розрахунок амортизаційних відрахувань на прогнозний період, здійснений згідно зі стандартами бухгалтерського обліку та відповідно до Податкового кодексу України, та інформацію щодо сум фактичних амортизаційних відрахувань за податковим та бухгалтерським обліками за базовий період;

8) копії фінансової звітності на останню звітну дату;

9) копію порядку розподілу активів, витрат та доходів між видами господарської діяльності та наказу про його затвердження (при першому встановленні тарифу після початку виконання обов’язків щодо надання універсальних послуг та/або на вимогу НКРЕКП).

4.2. НКРЕКП може запросити в постачальника універсальних послуг письмові обґрунтування наданих матеріалів та/або будь-яку іншу додаткову інформацію і документи, необхідні для розгляду заяви та доданих до неї документів.

Постачальник універсальних послуг має надати всі необхідні документи протягом 5 робочих днів від дати отримання письмового запиту від НКРЕКП.

На запит НКРЕКП постачальник універсальних послуг має надавати форми статистичної звітності, передбачені чинним законодавством.

4.3. Постачальник універсальних послуг зобов’язаний обґрунтовано розподілити витрати та доходи від здійснення діяльності з надання універсальних послуг, послуг постачальника «останньої надії», послуг з постачання електричної енергії за вільними цінами та від інших видів господарської діяльності відповідно до порядку розподілу активів, витрат та доходів між видами господарської діяльності, затвердженого відповідним наказом по підприємству.

4.4. Усі документи, що надаються постачальником універсальних послуг до НКРЕКП відповідно до вимог цієї Методики у друкованій формі, мають бути підписані керівником постачальника універсальних послуг (або особою, на яку покладені обов’язки керівника), а копії документів — завірені належним чином.

4.5. Вартісні показники у розрахунках надаються у тис. грн з округленням до цілого числа, обсяги постачання електричної енергії постачальника універсальних послуг — у МВт·год з округленням до цілого числа, тарифи — у грн/МВт·год з округленням до двох знаків після коми.

4.6. Відповідальність за достовірність даних, наданих у документах, несе постачальник універсальних послуг.

5. Порядок та строки розгляду заяви

5.1. Заява та документи, зазначені в главі 4 цієї Методики, подаються до НКРЕКП не пізніше 01 жовтня базового періоду.

5.2. У разі якщо заява та додані до неї документи не відповідають вимогам глави 4 цієї Методики та/або містять помилки, постачальник універсальних послуг має усунути їх протягом 5 робочих днів після отримання письмового повідомлення НКРЕКП.

5.3. У разі якщо заява та додані до неї документи не подані у встановлені пунктом 5.1 цієї глави терміни, НКРЕКП може самостійно здійснити розрахунки, що необхідні для встановлення тарифу.

При цьому неподання заяви та документів, що додаються до неї, розглядається як порушення Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1469.

5.4. Рішення про встановлення тарифу приймаються на засіданні НКРЕКП, що проводиться у формі відкритого слухання, із дотриманням вимог Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

6. Порядок формування тарифу

6.1. Розрахунок тарифу здійснюється відповідно до структури тарифу, встановленої НКРЕКП. В основу формування тарифу на відповідний прогнозний період покладено розрахунок прогнозованого необхідного доходу, який включає економічно обґрунтовані витрати постачальника універсальних послуг та розрахунковий прибуток, розмір якого є достатнім для забезпечення беззбитковості діяльності з надання послуг постачальника універсальних послуг.

6.2. Витрати, які можуть бути віднесені до витрат діяльності з надання послуг постачальника універсальних послуг, визначаються та відображаються згідно з Законом України «Про природні монополії», П(С)БО 16 «Витрати», Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку та Міжнародними стандартами фінансової звітності. Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 року № 291, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 21 грудня 1999 року за № 892/4185, рішеннями постачальника універсальних послуг щодо принципів і методів планування, ведення обліку витрат та калькулювання виробничої собівартості з урахуванням особливостей, встановлених цією Методикою.

7. Прогнозований необхідний дохід постачальника універсальних послуг

7.1. Прогнозований необхідний дохід постачальника універсальних послуг на провадження діяльності з надання послуг постачальника універсальних послуг на прогнозний період повинен забезпечувати покриття в межах провадження діяльності всіх економічно обґрунтованих витрат, які входять до складу виробничої собівартості, адміністративних витрат, інших операційних витрат, розрахункового прибутку, і розраховується за формулою

$$HD^{пр} = OB + OK + П, \text{ тис. грн.} \quad (1)$$

де $HD^{пр}$ — прогнозований необхідний дохід від провадження діяльності з надання послуг постачальника універсальних послуг на прогнозний період, тис. грн;

OB — операційні витрати для забезпечення діяльності з надання послуг постачальника універсальних послуг на прогнозний період, тис. грн;

OK — витрати на забезпечення обігового капіталу, тис. грн;

$П$ — прибуток від провадження діяльності з надання послуг постачальника універсальних послуг на прогнозний період, тис. грн.

З метою недопущення перехресного субсидіювання при розрахунку прогнозованого необхідного доходу постачальника універсальних послуг не враховуються витрати та доходи постачальника за іншими, крім діяльності з надання послуг постачальника універсальних послуг, видами діяльності.

7.2. Витрати суб’єкта господарювання на провадження діяльності з надання послуг постачальника універсальних послуг визначаються виходячи з фактичних (оці-

куваних) витрат постачальника універсальних послуг у базовому періоді та/або його обґрунтованих пропозицій щодо прогнозованих витрат у прогнозованому періоді.

8. Механізм формування витрат

8.1. Визначення операційних витрат:

1) операційні витрати для забезпечення діяльності з надання послуг постачальника універсальних послуг визначаються за наступними економічними елементами та їх окремими складовими і розраховуються за формулою

$$OB = MB + OP + ECB + A + IB - KB, \text{ тис. грн.} \quad (2)$$

де MB — матеріальні витрати на провадження діяльності з надання послуг постачальника універсальних послуг на прогнозний період, тис. грн;

OP — витрати на оплату праці на прогнозний період, тис. грн;

ECB — відрахування єдиного соціального внеску на прогнозний період, тис. грн;

A — амортизація на прогнозний період, тис. грн;

IB — інші операційні витрати на прогнозний період, тис. грн;

KB — коригування витрат (вилучення або компенсація постачальнику універсальних послуг за результатами діяльності) на прогнозний період, тис. грн;

2) матеріальні витрати визначаються за формулою

$$MB = BP + CM, \text{ тис. грн.} \quad (3)$$

де BP — витрати на виробничі послуги на прогнозний період, тис. грн;

CM — витрати на сировину та матеріали на прогнозний період, тис. грн;

3) витрати на оплату праці визначаються відповідно до Порядку визначення витрат на оплату праці, які враховуються в тарифах на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами), постачання електричної енергії за регульованим тарифом, передачу електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами, виробництво теплової та виробництво електричної енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 26 жовтня 2015 року № 2645, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13 листопада 2015 року за № 1431/27876;

4) відрахування єдиного соціального внеску здійснюються в межах норм та нормативів, встановлених законодавством;

5) амортизація визначається відповідно до норм діючого законодавства;

6) розрахунок розміру інших операційних витрат здійснюється з урахуванням норм та нормативів, встановлених законодавством. Інші операційні витрати на прогнозний період розраховуються за формулою

$$IB = B3 + BCB + П3 + ИВ, \text{ тис. грн.} \quad (4)$$

де $B3$ — витрати на зв’язок на прогнозний період, тис. грн;

BCB — витрати на службові відраядження на прогнозний період, тис. грн;

$П3$ — витрати на обслуговування програмного забезпечення на прогнозний період, тис. грн;

$ИВ$ — інші витрати на прогнозний період, тис. грн.

8.2. Витрати на забезпечення обігового капіталу визначаються за формулою

$$OK = \frac{r}{100} \cdot П_{пр} \cdot \frac{15}{365}, \text{ тис. грн.} \quad (5)$$

де r — облікова ставка Національного банку України, %;

$П_{пр}$ — річний обсяг вартості купівлі електричної енергії на ринках електричної енергії для побутових споживачів, тис. грн;

15 — кількість днів касового розриву.

8.3. Прибуток від провадження діяльності з надання послуг постачальника універсальних послуг на прогнозний період визначається за формулою

$$П = ТП^{пр} \cdot Н_{пр}, \text{ тис. грн.} \quad (6)$$

де $ТП^{пр}$ — прогнозована товарна продукція від ціни на універсальні послуги для побутових споживачів у прогнозованому періоді, тис. грн;

$Н_{пр}$ — дозволена норма прибутку, встановлена на рівні 0,01 в.о.

9. Порядок розрахунку тарифів

9.1. Тариф на послуги постачальника універсальних послуг розраховується за формулою

$$T^{пр} = \frac{HD^{пр}}{(W_{пр}^{пр} + W_{мн}^{пр})}, \text{ грн/МВт·год.} \quad (7)$$

де $T^{пр}$ — тариф на послуги постачальника універсальних послуг, грн/МВт·год;

$HD^{пр}$ — прогнозований необхідний дохід від провадження діяльності з надання послуг постачальника універсальних послуг, грн;

$W_{пр}^{пр}$ — прогнозовані обсяги постачання електричної енергії постачальником універсальних послуг побутовим споживачам, МВт·год;

$W_{мн}^{пр}$ — прогнозовані обсяги постачання електричної енергії постачальником універсальних послуг малим побутовим споживачам, МВт·год.

Директор Департаменту із регулювання відносин у сфері енергетики А. Гудаченко

Додаток 1

до Методики розрахунку тарифу на послуги постачальника універсальних послуг

Голові Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

ЗАЯВА

про встановлення тарифу на послуги постачальника універсальних послуг

(найменування постачальника універсальних послуг)

Прошу розглянути цю заяву та додані до неї документи щодо встановлення тарифів на послуги постачальника універсальних послуг.

Підтверджую, що додані до цієї заяви документи містять достовірну інформацію. До цієї заяви додаються:

(перелік документів згідно з вимогами Метод

НКРЕКП ПОВІДОМЛЯЄ

1.5 Інші операційні витрати:			
1.5.1 витрати на зв'язок			
1.5.2 витрати на службові відрядження			
1.5.3 витрати на обслуговування програмного забезпечення			
1.5.4 інші витрати			
1.6 Коригування витрат			
2 Витрати на забезпечення обігового капіталу			
3 Прибуток			
4 Усього необхідний дохід			

Керівник суб'єкта господарювання (або особа, що його заміщує) _____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)
« ____ » _____ 20__ р.

Додаток 4
до Методики розрахунку тарифу на послуги постачальника універсальних послуг

№ з/п	Стаття витрат	Базовий період (очікуваний факт)	У діючому тарифі	Пропозиція компанії на прогностичний період
	інші витрати (рядок 1.5.4 додатка 3)			

1	Витрати на оплату послуг банків за прийом платежів від населення («Укрпошта», АТ «Ощадбанк», інші банки)			
2	Витрати на оплату послуг банків за обслуговування зарплатного проекту, поточним рахунків зі спеціальним режимом використання та інших поточних рахунків			
3	Податки, збори та інші платежі до бюджетів (розшифрувати)			
4	Внески на регулювання			
5	Витрати на охорону праці			
6	Відрахування профспілковим організаціям			
7	Витрати на оплату лікарняних за рахунок підприємства (перші 5 днів)			
9	Аудиторські послуги			
10	Юридичні послуги			
11	Плата за оренду			
12	Послуги з охорони			
13	Поліграфічні, друкарські послуги			
14	Канцелярські витрати			
15	Утримання ЦОК			
16	Утримання кол-центрів			
...	Інше (розшифрувати)			

Керівник суб'єкта господарювання (або особа, що його заміщує) _____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)
« ____ » _____ 20__ р.

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ (НКРЕКП)

ПОСТАНОВА
Київ № 1178

Про затвердження Методики розрахунку тарифу на послуги постачальника «останньої надії»

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та «Про ринок електричної енергії» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

- Затвердити Методику розрахунку тарифу на послуги постачальника «останньої надії», що додається.
- Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її опублікування в офіційному друкованому виданні — газеті «Урядовий кур'єр».

Голова НКРЕКП О. Кривенко

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг 05.10.2018 № 1178

МЕТОДИКА розрахунку тарифу на послуги постачальника «останньої надії»

1.1. Ця Методика відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» визначає процедуру та механізм формування тарифу на послуги постачальника «останньої надії» — енергопостачальника державної форми власності, що відповідає кваліфікаційним вимогам та критеріям, на якого Кабінет Міністрів України тимчасово поклав обов'язки щодо надання послуг постачальника «останньої надії», якщо конкурс з визначення постачальника «останньої надії» не відбувся, і враховує принципи відшкодування економічно обґрунтованих витрат, пов'язаних з особливим режимом роботи та ризиками від провадження діяльності постачальника «останньої надії», та отримання обґрунтованого рівня прибутку.

1.2. У цій Методичі терміни вживаються в таких значеннях:
базовий період — період тривалістю календарний квартал, який передує розрахунковому періоду;
дата початку дії нового ринку електричної енергії — дата запровадження двосторонніх договорів, ринку «на добу наперед», внутрішньодобового ринку та балансу-ючого ринку;

побутовий споживач — фізична особа, яка використовує електричну енергію для забезпечення власних побутових потреб, що не включають професійну та/або господарську діяльність, або юридична особа, що об'єднує фізичних осіб, які використовують електричну енергію для забезпечення власних побутових потреб, та розраховується з електропостачальником за загальним розрахунковим засобом обліку (ОСББ, житлово-експлуатаційні організації, садові товариства, гуртожитки тощо);
розпорядник системи розрахунків Оптового ринку електричної енергії України — юридична особа, яка забезпечує функціонування оптового ринку в частині розподілу навантажень між генеруючими джерелами електричної енергії, формування ринкової ціни, розрахунку платежів за електричну енергію та відповідний обмін даними між учасниками оптового ринку;

розрахунковий період — період тривалістю календарний квартал, на який здійснюються розрахунки тарифу на послуги постачальника «останньої надії»;
тариф на послуги постачальника «останньої надії» — розмір плати в розрахунку на одиницю обсягу постачання електричної енергії постачальника «останньої надії», що забезпечує відшкодування постачальнику «останньої надії» обґрунтованих витрат, пов'язаних з особливим режимом роботи та ризиками від провадження діяльності постачальника «останньої надії», а також отримання прибутку.

Інші терміни в цій Методичі вживаються у значеннях, наведених у законах України «Про електроенергетику», «Про ринок електричної енергії», Правилах ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308, та Правилах роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 312.

1.3. Розрахунок тарифу на послуги постачальника «останньої надії» та всіх його складових здійснюється без врахування податку на додану вартість.

2. Порядок розрахунку тарифу
2.1. Тариф на послуги постачальника «останньої надії» для побутових споживачів та непобутових споживачів, у тому числі малих непобутових споживачів, на розрахунковий період розраховується та встановлюється НКРЕКП.

2.2. Тариф на послуги постачальника «останньої надії» на розрахунковий період розраховується за формулою

$$T_{\text{пер}}^{\text{ОН}} = \Pi_{\text{max}}^{\text{РДН}} - \Pi_{\text{серед}}^{\text{РДН}}, \text{ грн/МВт-год,}$$

де $T_{\text{пер}}^{\text{ОН}}$ — тариф на послуги постачальника «останньої надії», грн/МВт-год;

$\Pi_{\text{max}}^{\text{РДН}}$ — середньоарифметичне значення цін на електричну енергію за 4 години з найвищими цінами ринку «на добу наперед» для кожної доби перших 2 місяців базового періоду. Визначається та оприлюднюється оператором ринку на його офіційному веб-сайті протягом перших 5 днів останнього місяця базового періоду, грн/МВт-год;

$\Pi_{\text{серед}}^{\text{РДН}}$ — фактична середня ціна на електричну енергію, що склалася на ринку «на добу наперед» за перші 2 місяці базового періоду, яка визначається та оприлюднюється оператором ринку на його офіційному веб-сайті протягом перших 5 днів останнього місяця базового періоду, грн/МВт-год.

2.3. НКРЕКП оприлюднює тариф на послуги постачальника «останньої надії» на офіційному веб-сайті не пізніше ніж за 5 днів до початку розрахункового періоду, на який встановлений цей тариф.

3. Порядок розрахунку тарифу на перехідний період
3.1. Тариф на послуги постачальника «останньої надії» для побутових споживачів та непобутових споживачів, у тому числі малих непобутових споживачів, до початку дії нового ринку електричної енергії та протягом першого розрахункового періоду з дати початку дії нового ринку електричної енергії розраховується та встановлюється НКРЕКП.

3.2. Тариф на послуги постачальника «останньої надії» до початку дії нового ринку електричної енергії та протягом першого розрахункового періоду з дати початку дії нового ринку електричної енергії розраховується за формулою

$$T_{\text{пер}}^{\text{ОН}} = \Pi_{\text{max}}^{\text{ОР}} - \Pi_{\text{серед}}^{\text{ОР}}, \text{ грн/МВт-год,}$$

де $T_{\text{пер}}^{\text{ОН}}$ — тариф на послуги постачальника «останньої надії» до початку дії нового ринку електричної енергії та протягом першого розрахункового періоду з дати початку дії нового ринку електричної енергії, грн/МВт-год;

$\Pi_{\text{max}}^{\text{ОР}}$ — фактична середньомісячна середньоарифметична ціна купівлі електричної енергії у години максимального навантаження, що склалася на Оптовому ринку електричної енергії України, за жовтень 2018 року, яка визначається та оприлюднюється розпорядником системи розрахунків Оптового ринку електричної енергії України на його офіційному веб-сайті протягом перших 5 днів листопада 2018 року, грн/МВт-год;

$\Pi_{\text{серед}}^{\text{ОР}}$ — фактична середня ціна купівлі електричної енергії, що склалася на Оптовому ринку електричної енергії України, за жовтень 2018 року, яка визначається та оприлюднюється розпорядником системи розрахунків Оптового ринку електричної енергії України на його офіційному веб-сайті протягом перших 5 днів листопада 2018 року, грн/МВт-год.

3.3. НКРЕКП оприлюднює тариф на послуги постачальника «останньої надії» до початку дії нового ринку електричної енергії та протягом першого розрахункового періоду з дати початку дії нового ринку електричної енергії на офіційному веб-сайті не пізніше ніж за 5 днів до початку розрахункового періоду, на який встановлений цей тариф.

Директор Департаменту із регулювання відносин у сфері енергетики А. Гудаченко

2.3. НКРЕКП оприлюднює тариф на послуги постачальника «останньої надії» на офіційному веб-сайті не пізніше ніж за 5 днів до початку розрахункового періоду, на який встановлений цей тариф.

3. Порядок розрахунку тарифу на перехідний період
3.1. Тариф на послуги постачальника «останньої надії» для побутових споживачів та непобутових споживачів, у тому числі малих непобутових споживачів, до початку дії нового ринку електричної енергії та протягом першого розрахункового періоду з дати початку дії нового ринку електричної енергії розраховується та встановлюється НКРЕКП.

3.2. Тариф на послуги постачальника «останньої надії» до початку дії нового ринку електричної енергії та протягом першого розрахункового періоду з дати початку дії нового ринку електричної енергії розраховується за формулою

$$T_{\text{пер}}^{\text{ОН}} = \Pi_{\text{max}}^{\text{ОР}} - \Pi_{\text{серед}}^{\text{ОР}}, \text{ грн/МВт-год,}$$

де $T_{\text{пер}}^{\text{ОН}}$ — тариф на послуги постачальника «останньої надії» до початку дії нового ринку електричної енергії та протягом першого розрахункового періоду з дати початку дії нового ринку електричної енергії, грн/МВт-год;

$\Pi_{\text{max}}^{\text{ОР}}$ — фактична середньомісячна середньоарифметична ціна купівлі електричної енергії у години максимального навантаження, що склалася на Оптовому ринку електричної енергії України, за жовтень 2018 року, яка визначається та оприлюднюється розпорядником системи розрахунків Оптового ринку електричної енергії України на його офіційному веб-сайті протягом перших 5 днів листопада 2018 року, грн/МВт-год;

$\Pi_{\text{серед}}^{\text{ОР}}$ — фактична середня ціна купівлі електричної енергії, що склалася на Оптовому ринку електричної енергії України, за жовтень 2018 року, яка визначається та оприлюднюється розпорядником системи розрахунків Оптового ринку електричної енергії України на його офіційному веб-сайті протягом перших 5 днів листопада 2018 року, грн/МВт-год.

3.3. НКРЕКП оприлюднює тариф на послуги постачальника «останньої надії» до початку дії нового ринку електричної енергії та протягом першого розрахункового періоду з дати початку дії нового ринку електричної енергії на офіційному веб-сайті не пізніше ніж за 5 днів до початку розрахункового періоду, на який встановлений цей тариф.

Директор Департаменту із регулювання відносин у сфері енергетики А. Гудаченко

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ (НКРЕКП)

ПОСТАНОВА
Київ № 1179

Про затвердження Порядку формування ціни, за якою здійснюється постачання електричної енергії споживачам постачальником «останньої надії»

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та «Про ринок електричної енергії» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

1. Затвердити Порядок формування ціни, за якою здійснюється постачання електричної енергії споживачам постачальником «останньої надії», що додається.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її опублікування в офіційному друкованому виданні — газеті «Урядовий кур'єр».

Голова НКРЕКП О. Кривенко

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг 05.10.2018 № 1179

ПОРЯДОК формування ціни, за якою здійснюється постачання електричної енергії споживачам постачальником «останньої надії»

1.1. Цей Порядок поширюється на постачальника «останньої надії» та визначає методику формування цін, за якими здійснюється постачання електричної енергії споживачам постачальником «останньої надії».

1.2. Послуги з постачання електричної енергії надаються постачальником «останньої надії» побутовим споживачам та непобутовим споживачам, у тому числі малим непобутовим споживачам, у випадках, передбачених Законом України «Про ринок електричної енергії» і Правилами роздрібного ринку електричної енергії, затвердженими постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 312.

1.3. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:
дата початку дії нового ринку електричної енергії — дата запровадження двосторонніх договорів, ринку «на добу наперед», внутрішньодобового ринку та балансу-ючого ринку;

побутовий споживач — фізична особа, яка використовує електричну енергію для забезпечення власних побутових потреб, що не включають професійну та/або господарську діяльність, або юридична особа, що об'єднує фізичних осіб, які використовують електричну енергію для забезпечення власних побутових потреб, та розраховується з електропостачальником за загальним розрахунковим засобом обліку (ОСББ, житлово-експлуатаційні організації, садові товариства, гуртожитки тощо);
розрахунковий період — місяць, на який визначається ціна, за якою здійснюється постачання електричної енергії споживачам постачальником «останньої надії».

Інші терміни в цьому Порядку вживаються у значеннях, наведених у законах України «Про електроенергетику», «Про ринок електричної енергії», Правилах ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308, Кодексі системи розподілу, затверджені постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 310, та Правилах роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 312.

1.4. Ціни, за якими здійснюється постачання електричної енергії постачальником «останньої надії», включають в себе ціну купівлі електричної енергії на ринку електричної енергії, тариф на послуги постачальника «останньої надії», тарифи на послуги оператора системи передачі та оператора системи розподілу на відповідному класі напруги згідно з укладеними договорами про надання відповідних послуг.

1.5. Розрахунок ціни, за якою здійснюється постачання електричної енергії постачальником «останньої надії», та всіх її складових здійснюється без врахування податку на додану вартість.

1.6. Постачальник «останньої надії» формує ціни, за якими він здійснює постачання електричної енергії споживачам, на розрахунковий період і оприлюднює їх на своєму офіційному веб-сайті в мережі Інтернет не пізніше ніж за 1 день до їх застосування.

1.7. Споживачі електричної енергії розподіляються за двома класами відповідно до встановленого чинним законодавством порядку визначення класів споживачів електричної енергії, диференційованих за ступенями напруги.

1.8. Споживачі постачальника «останньої надії», приєднані до малої системи розподілу (далі — МСР), додатково сплачують оператору МСР плату за його послуги відповідно до умов укладених договорів.

2. Розрахунок цін, за якими здійснюється постачання електричної енергії постачальником «останньої надії»

2.1. Ціна, за якою здійснюється постачання електричної енергії постачальником «останньої надії», для побутових споживачів та непобутових споживачів, у тому числі малих непобутових споживачів, приєднаних до системи розподілу/МСР, приєднаної до системи розподілу, розраховується за формулою

$$\Pi_j^{\text{ОН}} = 1,25 \cdot \Pi_{\text{ф}}^{\text{РДН}} + T^{\text{ПЕР}} + T_j^{\text{Р}} + T^{\text{ОН}}, \text{ грн/МВт-год,} \quad (1)$$

де $\Pi_j^{\text{ОН}}$ — ціна, за якою здійснюється постачання електричної енергії постачальником «останньої надії», для побутових споживачів та непобутових споживачів, у тому числі малих непобутових споживачів, приєднаних до системи розподілу/МСР, приєднаної до системи розподілу, грн/МВт-год;

j — клас споживача;
1,25 — коефіцієнт, який враховує ризики від коливання цін на балансуєчому ринку та ринку «на добу наперед»;

$\Pi_{\text{ф}}^{\text{РДН}}$ — середньозважена фактична ціна електричної енергії на ринку «на добу наперед» за перші 20 днів попереднього розрахункового періоду, яка визначається та оприлюднюється оператором ринку на його офіційному веб-сайті в мережі Інтернет не пізніше 25 числа попереднього розрахункового періоду, грн/МВт-год;

$T^{\text{ПЕР}}$ — тариф на послуги з передачі електричної енергії, встановлений НКРЕКП, грн/МВт-год;

$T_j^{\text{Р}}$ — тариф на послуги з розподілу електричної енергії на j -тому класі напруги, встановлений НКРЕКП, грн/МВт-год;

$T^{\text{ОН}}$ — тариф на послуги постачальника «останньої надії», визначений за результатами проведення конкурсу з визначення постачальника «останньої надії», або якщо конкурс з визначення постачальника «останньої надії» не відбувся, встановлений НКРЕКП, грн/МВт-год.

2.2. Ціна, за якою здійснюється постачання електричної енергії постачальником «останньої надії», для побутових споживачів та непобутових споживачів, приєднаної до системи передачі/МСР, приєднаної до системи передачі, розраховується за формулою

$$\Pi_j^{\text{ОННР}} = \Pi_r^{\text{ОР}} + T_j^{\text{Р}} + T^{\text{ОН}}, \text{ грн/МВт-год,} \quad (2)$$

де $\Pi_j^{\text{ОННР}}$ — ціна, за якою здійснюється постачання електричної енергії постачальником «останньої надії», для побутових споживачів та непобутових споживачів, у тому числі малих непобутових споживачів, приєднаних до системи розподілу/МСР, приєднаної до системи передачі/МСР, приєднаної до системи передачі, грн/МВт-год;

$\Pi_r^{\text{ОР}}$ — прогнозована оптова ринкова ціна на електричну енергію, встановлена на розрахунковий період, яка затверджується НКРЕКП, грн/МВт-год.

3.3. Ціна, за якою здійснюється постачання електричної енергії постачальником «останньої надії», для побутових споживачів та непобутових споживачів, приєднаної до системи розподілу/МСР, приєднаної до системи передачі, до дати початку дії нового ринку електричної енергії розраховується за формулою

$$\Pi_j^{\text{ОННР-ПЕР}} = \Pi_r^{\text{ОР}} + T_j^{\text{Р}} + T^{\text{ОН}}, \text{ грн/МВт-год,} \quad (3)$$

де $\Pi_j^{\text{ОННР-ПЕР}}$ — ціна, за якою здійснюється постачання електричної енергії постачальником «останньої надії», для побутових споживачів та непобутових споживачів, у тому числі малих непобутових споживачів, приєднаних до системи розподілу/МСР, приєднаної до системи передачі/МСР, приєднаної до системи передачі, до дати початку дії нового ринку електричної енергії розраховується за формулою

$$\Pi_j^{\text{ОННР-ПЕР}} = \Pi_r^{\text{ОР}} + T_j^{\text{Р}} + T^{\text{ОН}}, \text{ грн/МВт-год,} \quad (4)$$

де $\Pi_j^{\text{ОННР-ПЕР}}$ — ціна, за якою здійснюється постачання електричної енергії постачальником «останньої надії», для побутових споживачів та непобутових споживачів, у тому числі малих непобутових споживачів, приєднаних до системи розподілу/МСР, приєднаної до системи передачі/МСР, приєднаної до системи передачі, до дати початку дії нового ринку електричної енергії розраховується за формулою

$$\Pi_j^{\text{ОНН}} = 1,25 \cdot \Pi_{\text{пр}}^{\text{Закуп}} + T^{\text{ПЕР}} + T_j^{\text{Р}} + T^{\text{ОН}}, \text{ грн/МВт-год,} \quad (5)$$

де $\Pi_j^{\text{ОНН}}$ — ціна, за якою здійснюється постачання електричної енергії постачальником «останньої надії», для побутових споживачів та непобутових споживачів, у тому числі малих непобутових споживачів, приєднаних до системи розподілу/МСР, приєднаної до системи передачі/МСР, приєднаної до системи передачі, у перший розрахунковий період з дати початку дії нового ринку, грн/МВт-год.

Директор Департаменту із регулювання відносин у сфері енергетики А. Гудаченко

$T^{\text{ОН}}$ — тариф на послуги постачальника «останньої надії», визначений за результатами проведення конкурсу з визначення постачальника «останньої надії», або якщо конкурс з визначення постачальника «останньої надії» не відбувся, встановлений НКРЕКП, грн/МВт-год.

2.2. Ціна, за якою здійснюється постачання електричної енергії постачальником «останньої надії», для побутових споживачів та непобутових споживачів, приєднаної до системи передачі/МСР, приєднаної до системи передачі, розраховується за формулою

$$\Pi_j^{\text{ОН}} = 1,25 \cdot \Pi_{\text{ф}}^{\text{РДН}} + T^{\text{ПЕР}} + T^{\text{ОН}}, \text{ грн/МВт-год,} \quad (2)$$

де $\Pi_j^{\text{ОН}}$ — ціна, за якою здійснюється постачання електричної енергії постачальником «останньої надії», для побутових споживачів та непобутових споживачів, приєднаних до системи передачі/МСР, приєднаної до системи передачі, грн/МВт-год.

3. Перехідні положення
3.1. До дати початку дії нового ринку електричної енергії постачальник «останньої надії» купує електричну енергію для постачання споживачам відповідно до Закону України «Про електроенергетику».

3.2. Ціна, за якою здійснюється постачання електричної енергії постачальником «останньої надії», для побутових споживачів та непобутових споживачів, у тому числі малих непобутових споживачів, приєднаних до системи розподілу/МСР, приєднаної до системи розподілу, до дати початку дії нового ринку електричної енергії розраховується за формулою

$$\Pi_j^{\text{ОННР}} = \Pi_r^{\text{ОР}} + T_j^{\text{Р}} + T^{\text{ОН}}, \text{ грн/МВт-год,} \quad (3)$$

де $\Pi_j^{\text{ОННР}}$ — ціна, за якою здійснюється постачання електричної енергії постачальником «останньої надії», для побутових споживачів та непобутових споживачів, у тому числі малих непобутових споживачів, приєднаних до системи розподілу/МСР, приєднаної до системи передачі/МСР, приєднаної до системи передачі, до дати початку дії нового ринку електричної енергії розраховується за формулою

$$\Pi_j^{\text{ОННР-ПЕР}} = \Pi_r^{\text{ОР}} + T_j^{\text{Р}} + T^{\text{ОН}}, \text{ грн/МВт-год,} \quad (4)$$

де $\Pi_j^{\text{ОННР-ПЕР}}$ — ціна, за якою здійснюється постачання електричної енергії постачальником «останньої надії», для побутових споживачів та непобутових споживачів, у тому числі малих непобутових споживачів, приєднаних до системи розподілу/МСР, приєднаної до системи передачі/МСР, приєднаної до системи передачі, до дати початку дії нового ринку електричної енергії розраховується за формулою

$$\Pi_j^{\text{ОНН}} = 1,25 \cdot \Pi_{\text{пр}}^{\text{Закуп}} + T^{\text{$$

ОГОЛОШЕННЯ

Товарна біржа «Універсальна товарно-сировинна біржа» (м. Київ) оголошує аукціон з продажу майна, що обліковується на балансі Національного банку України

Лот №1: житловий будинок (літ. «А») загальною площею 1514,6 кв.м, житловою — 679,6 кв.м (інвентарний номер — 110200000121/0000).

Відомості про майно: житловий будинок з нежитловими приміщеннями (рік побудови — 1898, реконструкції — 1997) є щойно виявленим об'єктом культурної спадщини. Поверховість будівлі — чотири поверхи з цокольним поверхом, група капітальності — II. Площа забудови — 439,3 кв.м, будівельний об'єм — 7909 куб.м, висота — 18,4 м. Основні конструктивні елементи: фундамент — стрічковий цегляний, стіни — цегляні, покрівля — металева, перекриття — залізобетонні плити, підлога — плитка та паркет, сходи — марші. Інженерне обладнання — водопостачання, каналізація, централізоване опалення, електромережі, пожежна сигналізація і мережі охоронної сигналізації. Технічний стан будівлі — задовільний, внутрішнього оздоблення — добрий, частково задовільний. Будівля не експлуатується.

Об'єкт продажу розташований на земельній ділянці площею 0,0535 га, що надана у право постійного користування НБУ (кадастровий номер — 8000000000.76:013:0001, цільове призначення — іншої комерційної діяльності; для експлуатації та обслуговування житлового будинку).

Місцезнаходження майна: м. Київ, вулиця Франка Івана (Шевченківський район), будинок 5.

Початкова вартість продажу лота №1: 52288850,00 грн (п'ятдесят два мільйони двісті вісімдесят вісім тисяч вісімсот п'ятдесят гривень 00 копійок), без урахування ПДВ.

Реєстраційний внесок за подання заяви про участь в аукціоні — 17,00 грн (сімнадцять гривень 00 копійок), без ПДВ.

Гарантійний внесок 10% (десять відсотків) від початкової вартості продажу лота №1 — 5228885,00 грн (п'ять мільйонів двісті двадцять вісім тисяч вісімсот вісімдесят п'ять гривень 00 копійок), без ПДВ.

Умови продажу:

1. Кожний учасник аукціону укладає договір з товарною біржею «Універсальна товарно-сировинна біржа» про умови участі в аукціоні та зобов'язаний у разі визнання його переможцем сплатити біржі винагороду за проведення аукціону (шляхом вирахування суми винагороди із гарантійного внеску переможця аукціону) і компенсувати витрати на розміщення оголошення в ЗМІ.

2. Аукціон по лоту відбудеться за наявності не менше двох учасників.

3. Реєстраційні та гарантійні внески вносяться на поточний рахунок товарної біржі «Універсальна товарно-сировинна біржа» №26006562666800 у АТ «УкрСиббанк» у м. Києві, МФО: 351005, код ЄДРПОУ: 32069037. Призначення платежу:

— реєстраційний внесок (ПІБ та ідентифікаційний номер покупця), без ПДВ;

— гарантійний внесок по лоту №1 (ПІБ та ідентифікаційний номер покупця), без ПДВ.

4. Засоби платежу — грошові кошти в національній валюті України (гривня).

5. Крок аукціону — 10% (десять відсотків) від початкової вартості продажу лота.

6. Новий власник у місячний термін з моменту реєстрації права власності повинен звернутися до Департаменту культури та укласти охоронний договір на вказаний щойно виявлений об'єкт культурної спадщини та використовувати об'єкт згідно з умовами охоронного договору.

7. Власник має право здійснювати продаж, передачу у володіння, користування чи управління щойно виявлений об'єкт культурної спадщини або його частину іншій юридичній чи фізичній особі тільки після письмової згоди органу охорони культурної спадщини Київської міської державної адміністрації.

8. Питання землекористування новий власник вирішує самостійно відповідно до чинного законодавства.

9. Усі витрати, пов'язані з реєстрацією договору купівлі-продажу, покладаються на покупця — переможця аукціону.

Ознайомитись з майном можна щодня, крім вихідних днів, з 10.00 до 16.00 год. за місцезнаходженням майна, попередньо зателефонувавши представнику Національного банку України (ЄДРПОУ: 00032106) за тел.: (067) 208-22-12 — Стахно Микола Миколайович, (097) 728-05-94 — Бойко Анастасія Василівна.

Аукціон відбудеться 9 листопада 2018 року об 11.00 год. за адресою: м. Київ, вул. Бульварно-Кудрявська (вул. Воровського), буд. 51, оф. 11.

Прийом заяв на участь в аукціоні буде проводитись починаючи з дати публікації цього оголошення в робочі дні з 09.00 до 17.00 год. (у п'ятницю та передсвяткові дні — до 16.00 год.) за адресою: 01054, м. Київ, вул. Бульварно-Кудрявська (вул. Воровського), 51, офіс 11, тел./факс: (044) 482-07-42.

Кінцевий термін прийому заяв (за три робочих дні до початку аукціону) — 5 листопада 2018 року о 17.00 год.

Бажаючим придбати майно звертатися до служби з організації аукціону: 01054, м. Київ, вул. Бульварно-Кудрявська (вул. Воровського), буд. 51, офіс 11, тел./факс: (044) 482-07-42.

Повістка про виклик у суд обвинуваченого при здійсненні спеціального судового провадження

Сватівський районний суд Луганської області, розташований за адресою: Луганська область, м. Сватове, пл. 50-річчя Перемоги, 34, викликає Приня Віталія Михайловича як обвинуваченого в судові засідання по кримінальній справі № 426/11950/16-к за обвинувальним актом у кримінальному провадженні стосовно Приня Віталія Михайловича за ч. 2 ст. 110 КК України на 31 жовтня 2018 року об 11.10 годині.

Суддя О. М. Попова

Повістка про виклик у суд обвинуваченого при здійсненні спеціального судового провадження

Сватівський районний суд Луганської області, розташований за адресою: Луганська область, м. Сватове, пл. 50-річчя Перемоги, 34, викликає Колодія Анатолія Миколайовича як обвинуваченого в судові засідання по кримінальній справі № 334/8961/16-к за обвинувальним актом у кримінальному провадженні стосовно Колодія Анатолія Миколайовича за ч. 1 ст. 258-3 КК України на 29 жовтня 2018 року о 15.00 годині.

Справа розглядається колегією суддів: **головуючий суддя Попова О. М., судді Осіпенко Л. М., Скрипник С. М.**

Сватівський районний суд Луганської області, розташований за адресою: Луганська область, м. Сватове, пл. 50-річчя Перемоги, 34, викликає Бондаренко Олену Миколаївну як обвинуваченого в судові засідання по кримінальній справі № 426/11562/17-к за обвинувальним актом у кримінальному провадженні стосовно Бондаренко Олени Миколаївни за ч. 1 ст. 258-3 КК України на 25 жовтня 2018 року о 15.30 годині.

У разі неявки обвинуваченої до суду, оголошення вважається належним повідомленням, а кримінальне провадження буде здійснюватися за відсутності обвинуваченої в порядку спеціального судового провадження.

Справа розглядається колегією суддів: **головуючий суддя Попова О. М., судді Юрченко С. О., Осіпенко Л. М.**

Повістка про виклик

У провадженні Новоайдарського районного суду Луганської області (Луганська область, смт Новоайдар, вул. Миру, буд. 38) знаходиться кримінальне провадження, внесене до ЄРДР за № 22017130000000274 від 04.12.2017 року за обвинуваченням Гребенюка Андрія Валерійовича у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 110 КК України.

Суддя Новоайдарського районного суду Луганської області Мартинюк В. Б. викликає обвинуваченого Гребенюка Андрія Валерійовича, 05.06.1979 р.н., який зареєстрований за адресою: Луганська область, Новоайдарський район, м. Щастя, вул. Центральна (колишня назва Радянська), буд. 5, кв. 4, у відкрите судові засідання, яке відбудеться 29.10.2018 року о 09.30 год. у приміщенні суду за адресою: Луганська область, смт Новоайдар, вул. Миру, буд. 38.

Якщо обвинувачений, до якого не застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, не прибув за викликом у судові засідання, суд відкладає судовий розгляд, призначає дату нового судового засідання і вживає заходів до забезпечення його прибуття до суду. Суд також має право постановити ухвалу про привід обвинуваченого та/або ухвалу про накладення на нього грошового стягнення в порядку, передбаченому главами 11 та 12 КПК України, та здійснити спеціальне судові провадження.

Повістка про виклик обвинуваченого

В провадженні Сватівського районного суду Луганської області знаходиться кримінальне провадження № 426/18968/17 стосовно Корнієвського Аркадія Юрійовича, 11.11.1969 року народження, обвинуваченого у вчиненні злочину, передбаченого ст. 258-3 ч. 1, ч. 5 ст. 27, ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 437, ч. 1 ст. 438, ст. 257, ч. 4 ст. 184, ч. 3 ст. 262, ч. 2 ст. 146 КК України, по якому здійснювалось спеціальне досудове розслідування в порядку, передбаченому ст. 297-1 КПК України. Обвинувачений Корнієвський Аркадій Юрійович зареєстрований за адресою: Луганська область, м. Луганськ, вул. Перекопська, 125.

На підставі ст.ст. 314, 297-5, 323 КПК України Сватівський районний суд Луганської області викликає Корнієвського Аркадія Юрійовича, 11.11.1969 року народження, у підготовчє судові засідання, яке розглядається в порядку спеціального судового провадження та відбудеться 25 жовтня 2018 року о 10.00 годині в залі судових засідань Сватівського районного суду Луганської області за адресою: Луганська область, м. Сватове, пл. 50-річчя Перемоги, 34.

Справа розглядатиметься колегією суддів у складі **головуючого судді Половинки В. О., суддів Попової О. М., Осіпенко Л. М.**

Добропільський міськрайонний суд Донецької області (85004, м. Добропілля Донецької області, вул. Банкова, буд. 39 «А») розглядає кримінальне провадження № 227/1059/17 (1-кп/227/1/2018) за обвинуваченням Гільванової Нурії Загірівни у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 258-3 КК України.

Обвинувачена Гільванова Нурія Загірівна, 28 березня 1982 року народження, останнє місце реєстрації якої: вул. Зарічна, буд. 252, кв. 29, м. Харцизьк Донецької обл., викликається на 29 жовтня 2018 року о 10 год. 00 хв. до Добропільського міськрайонного суду, кабінет № 2, для участі в підготовчому судовому засіданні в кримінальному провадженні, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 42016050000000857 від 23 серпня 2016 року, яке відповідно до ухвали Добропільського міськрайонного суду Донецької області від 4 вересня 2017 року здійснюється в порядку спеціального судового провадження.

Особа, яка викликається, зобов'язана заздалегідь повідомити про неможливість прибуття до суду та про причини такої неявки.

Головуючий суддя Мацишин Л. С., судді Корнієва В. В., Хоменко Д. Є.

Повістка про виклик

У провадженні Слов'янського міськрайонного суду Донецької області (84100, м. Слов'янськ, вул. Добровольського, буд. 2) знаходиться кримінальне провадження № 42016221320000111 (номер справи 1-кп/243/551/2018) за обвинуваченням Толстих Ігоря Євгеновича у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ст. 258-3 ч. 1 КК України.

Суддя Слов'янського міськрайонного суду Донецької області Хаустова Т. А. викликає обвинуваченого Толстих Ігоря Євгеновича, який зареєстрований за адресою: Донецька область, м. Слов'янськ, вул. Свободи, будинок № 13, квартира № 3, у судові засідання, яке відбудеться 30 жовтня 2018 року об 11 годині 30 хвилин у залі судового засідання № 19.

Якщо обвинувачений, до якого не застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, не прибув за викликом у судові засідання, суд відкладає судовий розгляд, призначає дату нового засідання і вживає заходів до забезпечення його прибуття до суду. Суд також має право постановити ухвалу про привід обвинуваченого та/або ухвалу про накладення на нього грошового стягнення в порядку, передбаченому главами 11 та 12 КПК України, та здійснити спеціальне судові провадження.

Сватівський районний суд Луганської області, розташований за адресою: Луганська область, м. Сватове, пл. 50-річчя Перемоги, 34, викликає Обухова Максима Аркадійовича як обвинуваченого в судові засідання по кримінальній справі № 426/1534/17-к за обвинувальним актом у кримінальному провадженні стосовно Обухова Максима Аркадійовича за ч. 1 ст. 258-3 КК України на 25 жовтня 2018 року о 15.00 годині.

У разі неявки обвинуваченого до суду, оголошення вважається належним повідомленням, а кримінальне провадження буде здійснюватися за відсутності обвинуваченого в порядку спеціального судового провадження.

Справа розглядається колегією суддів: **головуючий суддя Попова О. М., судді Юрченко С. О., Скрипник С. М.**

Сватівський районний суд Луганської області, розташований за адресою: Луганська область, м. Сватове, пл. 50-річчя Перемоги, 34, викликає Єрмакова Миколу Олександровича як обвинуваченого в судові засідання по кримінальній справі № 426/4974/16-к за обвинувальним актом у кримінальному провадженні стосовно Єрмакова Миколи Олександровича за ч. 1 ст. 258-3 КК України на 31 жовтня 2018 року о 09.30 годині.

У разі неявки обвинуваченого до суду, оголошення вважається належним повідомленням, а кримінальне провадження буде здійснюватися за відсутності обвинуваченого в порядку спеціального судового провадження.

Справа розглядається колегією суддів: **головуючий суддя Осіпенко Л. М., судді Юрченко С. О., Половинка В. О.**

Повістка про виклик обвинуваченого

В провадженні Сватівського районного суду Луганської області знаходиться кримінальне провадження № 426/8738/2016-к стосовно Малихіна Олександра Сергійовича, 12.01.1981 року народження, обвинуваченого у вчиненні злочину, передбаченого ст. 258-3 ч. 1, ст. 110 ч. 2 КК України, по якому здійснювалось спеціальне досудове розслідування в порядку, передбаченому ст. 297-1 КПК України. Обвинувачений Малихін Олександр Сергійович зареєстрований за адресою: Луганська область, м. Луганськ, кв-л Південний, б. 4-а, кв. 76.

На підставі ст.ст. 314, 297-5, 323 КПК України Сватівський районний суд Луганської області викликає Малихіна Олександра Сергійовича у підготовчє судові засідання, яке розглядається в порядку спеціального судового провадження та відбудеться 26 жовтня 2018 року о 09.30 годині в залі судових засідань Сватівського районного суду Луганської області за адресою: Луганська область, м. Сватове, пл. 50-річчя Перемоги, 34.

Справа розглядатиметься колегією суддів у складі **головуючого судді Половинки В. О., суддів Попової О. М., Скрипника С. М.**

Повістка про виклик обвинуваченої

В провадженні Сватівського районного суду Луганської області знаходиться кримінальне провадження № 426/12131/2016-к стосовно Костенко Олени Миколаївни, 13.11.1968 року народження, обвинувачену у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 109, ч. 2 ст. 110 та ст. 258-3 ч. 1 КК України, по якому здійснювалось спеціальне досудове розслідування в порядку, передбаченому ст. 297-1 КПК України. Обвинувачена Костенко Олена Миколаївна зареєстрована за адресою: Луганська область, Красnodонський район, вул. Ювілейна, б. 9.

На підставі ст.ст. 314, 297-5, 323 КПК України Сватівський районний суд Луганської області викликає Костенко Олену Миколаївну у підготовчє судові засідання, яке розглядається в порядку спеціального судового провадження та відбудеться 25 жовтня 2018 року о 14.30 годині в залі судових засідань Сватівського районного суду Луганської області за адресою: Луганська область, м. Сватове, пл. 50-річчя Перемоги, 34.

Справа розглядатиметься колегією суддів у складі **головуючого судді Половинки В. О., суддів Юрченко С. О., Попової О. М.**

Повістка про виклик обвинуваченого

В провадженні Слов'янського міськрайонного суду Донецької області перебуває кримінальне провадження № 1-кп/243/828/2018; справа № 243/9868/18 за обвинуваченням Нікуліна Олександра Олександровича у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 258-3 КК України.

Слов'янський міськрайонний суд Донецької області викликає обвинуваченого Нікуліна Олександра Олександровича, 14.07.1991 року народження, останнє відоме зареєстроване місце проживання: Донецька область, Бахмутський район, м. Вугледарськ, пров. Партизанський, буд. 36, у судові засідання з розгляду кримінального провадження за його обвинуваченням у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 258-3 КК України, яке відбудеться 31 жовтня 2018 року о 09 год. 30 хв. у приміщенні Слов'янського міськрайонного суду Донецької області за адресою: Донецька область, м. Слов'янськ, вул. Добровольського, буд. 2.

У разі неприбуття в судові засідання, обвинувачений повинен повідомити суд про причини неявки, інакше судовий розгляд кримінального провадження здійснюватиметься за його відсутності.

З моменту опублікування повістки про виклик у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження обвинувачений вважається належним чином ознайомленим з її змістом.

Суддя О. В. Ільшєвич

Повістка про виклик

У провадженні Слов'янського міськрайонного суду Донецької області (84100, м. Слов'янськ, вул. Добровольського, буд. 2) знаходиться кримінальне провадження № 22018050000000094 (номер справи 1-кп/243/614/2018) за обвинуваченням Фартуха Сергія Олександровича у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ст. 258-3 ч. 1 КК України.

Суддя Слов'янського міськрайонного суду Донецької області Гончарова А. О. викликає обвинуваченого Фартуха Сергія Олександровича, який проживає за адресою: Донецька область, м. Миколаївка, провулок Незалежності, будинок № 8, квартира № 4, у підготовчє судові засідання, яке відбудеться 22 жовтня 2018 року об 11 годині 45 хвилин у залі судового засідання № 13.

Якщо обвинувачений, до якого не застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, не прибув за викликом у судові засідання, суд відкладає судовий розгляд, призначає дату нового засідання і вживає заходів до забезпечення його прибуття до суду. Суд також має право постановити ухвалу про привід обвинуваченого та/або ухвалу про накладення на нього грошового стягнення в порядку, передбаченому главами 11 та 12 КПК України, та здійснити спеціальне судові провадження.

Захисники обвинуваченого Фартуха С. О. у кримінальному провадженні — адвокат Кінько Володимир Миколайович, який зареєстрований за адресою: Донецька область, м. Маріуполь, вул. 50 років СРСР, будинок № 53, квартира № 63, тел. 066-007-01-33, 067-703-07-07, та Пікулін Роман Миколайович, який зареєстрований за адресою: м. Слов'янськ, абонентська скринька № 11, тел. 099-290-03-33.

Сватівський районний суд Луганської області, розташований за адресою: Луганська область, м. Сватове, пл. 50-річчя Перемоги, 34, викликає Чайкіна Дмитра Сергійовича як обвинуваченого в судові засідання по кримінальній справі № 426/9015/17 за обвинувальним актом у кримінальному провадженні стосовно Чайкіна Дмитра Сергійовича за ч. 1 ст. 258-3 КК України на 31 жовтня 2018 року о 10 годині 20 хвилин.

У разі неявки обвинуваченого до суду, оголошення вважається належним повідомленням, а кримінальне провадження буде здійснюватися за відсутності обвинуваченого в порядку спеціального судового провадження.

Справа розглядається колегією суддів: **головуючий суддя Осіпенко Л. М., судді Юрченко С. О., Попова О. М.**

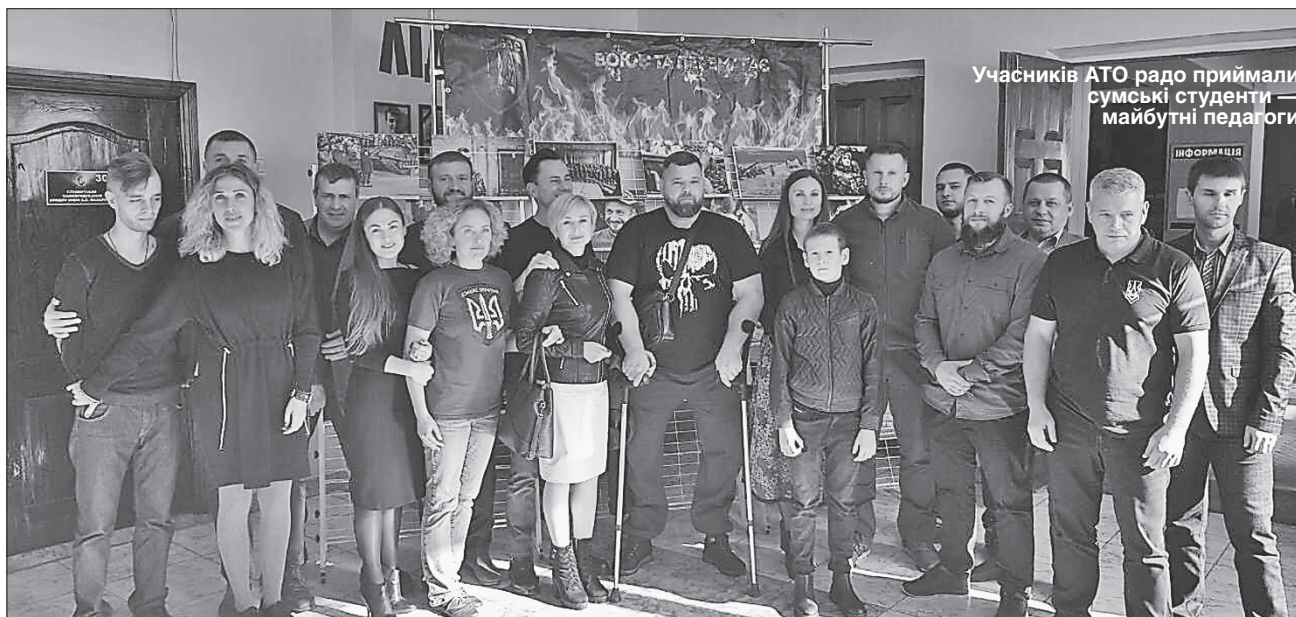
Сватівський районний суд Луганської області, розташований за адресою: Луганська область, м. Сватове, пл. 50-річчя Перемоги, 34, викликає Ісмаїлова Заура Рауфовича як обвинуваченого в судові засідання по кримінальній справі № 426/16/16-к за обвинувальним актом у кримінальному провадженні стосовно Ісмаїлова Заура Рауфовича за ч. 1 ст. 258-3 КК України на 31 жовтня 2018 року о 12.00 годині.

У разі неявки обвинуваченого до суду, оголошення вважається належним повідомленням, а кримінальне провадження буде здійснюватися за відсутності обвинуваченого в порядку спеціального судового провадження.

Справа розглядається колегією суддів: **головуючий суддя Осіпенко Л. М., судді Юрченко С. О., Попова О. М.**

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

Герої серед нас

Олександр ВЕРТИЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

УШАНУВАННЯ. Зустріч з учасниками та героями АТО, добровольцями, волонтерами відбулася в навчально-науковому інституті історії та філософії Сумського державного педагогічного університету ім. А. Макаренка. За масштабами та інформаційною насиченістю такий захід на Сумщині відбувся вперше.

У зустрічі взяли участь підполковник заступник коман-

дира добровольчого 46-го окремого батальйону спеціального призначення «Донбас-Україна» Андрій Старінов (позивний «Вектор»), заступник полку «Азов» підполковник Національної гвардії України Андрій Білецький, представники батальйону «Донбас» підполковник командир взводу гранатометників Михайло Ніколов («Лермонтов»), гранатометники Ігор Михайлишин («Піаніст») і національний герой України Анатолій Горбенко («Бугор»),

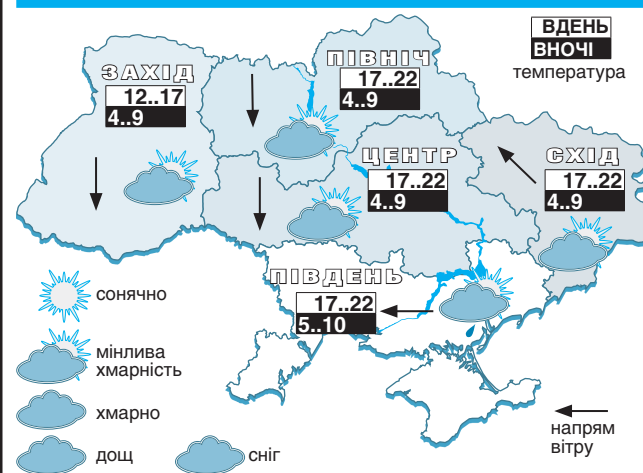
Артур Хоменко («Арт»). Як наголосила модератор зустрічі директор Навчально-наукового інституту історії та філософії Юлія Подрез, історія — це не тільки сторінки давнини, а й те, що має творити кожен з нас.

Підтвердженням цього стало представлення документального фільму «Як ми стали добровольцями» за участі його режисера Лариси Артюгіної, яка розповіла про роботу над стрічкою, відповіла на численні запитання присут-

ніх. Андрій Білецький поділився думками про історію української державності, а також вручив орден Анатолію Горбенку. Зала стоячи вітала національного героя України.

Під час зустрічі почесними нагородами відзначено групу волонтерів міста Суми. Серед них Олександр Мілош, Оксана Федченко, Геннадій Сульженко, Микола Положий, Дмитро Шкурат, Роман і Тетяна Кульомзи, Рудольф Бистров, Станіслав Гончаров, Валентина Гащенко, Марина Зігерліг.

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 19 ЖОВТНЯ

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	+4 +9	+17 +22	Черкаська	+4 +9	+17 +22
Житомирська	+3 +8	+15 +20	Кіровоградська	+5 +10	+17 +22
Чернігівська	+4 +9	+17 +22	Полтавська	+4 +9	+17 +22
Сумська	+4 +9	+17 +22	Дніпропетровська	+5 +10	+18 +23
Закарпатська	+4 +9	+13 +18	Одеська	+7 +12	+18 +23
Рівненська	+4 +9	+14 +19	Миколаївська	+4 +9	+17 +22
Львівська	+4 +9	+12 +17	Херсонська	+5 +10	+17 +22
Івано-Франківська	+3 +8	+12 +17	Запорізька	+6 +11	+17 +22
Волинська	+3 +8	+12 +17	Харківська	+4 +9	+17 +22
Хмельницька	+4 +9	+14 +19	Донецька	+5 +10	+18 +23
Чернівецька	+4 +9	+12 +17	Луганська	+3 +8	+17 +22
Тернопільська	+3 +8	+12 +17	Крим	+5 +10	+17 +22
Вінницька	+4 +9	+15 +20	Київ	+7 +9	+18 +20

Укргідрометцентр

Осінь прийшла — весілля гуляти пора

Інна ОМЕЛЯНЧУК,
«Урядовий кур'єр»

ТРАДИЦІЇ. З давніх-давен осінь вважали вдалим сезоном для створення сім'ї й весільних гулянь. Зібрано врожай, природа розмалювала декорації для вдалого свята. Одна з найважливіших життєвих подій у культурі українського народу має багато усталених правил. Саме заради популяризації поліських традицій створення сім'ї та організації весіль уперше провели в Рокитнівському районі на Рівненщині етнофольклорний фестиваль «Зберися, мой родоньку...». На свято з'їхалися аматорські колективи із Сарненського, Дубровицького, Костопільського, Володимирецького, Гощанського районів, Вараша та Рівного. Загалом на гостинне поліське весілля завітало близько 3 тисяч гостей. До слова, саме в Рокитнівському районі найвища народжуваність не лише в Україні, а й у Європі: 12—15 дітей у сім'ї тут не дивина.

Випікання та вбирання короваю, вирядження молодого й молодої, викуп нареченої, спорядження приданого — все це можна було побачити на власні очі. Були майстер-класи із ткацтва: чи знаєте, як власноруч виткати весільний рушник? А тут наречені ще й нині самі його тчуть! І все це під колоритний танцювальний супровід народних старовинних танців. Пригощали, зрозуміло, традиційними стравами поліської кухні: куліш із кишкою, гарбузова каша, млинці щойно з печі й, звісно ж, весільний коровай. Охочі тут-таки пройшли майстер-клас із виготовлення прикрас до нього із прісного тіста.

Випікання та вбирання короваю, вирядження молодого й молодої, викуп нареченої, спорядження приданого — все це можна було побачити під час фестивалю

Знак на честь битви козацької флотилії

Олена ІВАШКО,
«Урядовий кур'єр»

ПАМ'ЯТЬ. У селі Тягинка Бериславського району Херсонської області відбулися урочистості з нагоди 526-ї річниці битви козацької флотилії під Тягинню. «Укотре пересвідчуємося, що Херсонщина — колиска українського козацтва, — зазначив голова Херсонської облдержадміністрації Андрій Гордєєв. — Ми стоїмо на символічному місці, де понад півтисячі років тому українські козаки показали свою силу в боротьбі проти поневолювачів. Звідси бере початок історія козацького роду, його душа і слава. Тут народжувалися традиції, засновані на ідеалах свободи, братерства і рівності. Вірю, що особлива енергія цієї святої землі дасть нам сили розбудувати рідний край і державу». У межах заходу відбулася церемонія освячення каменя, який було закладено на честь першої писемної згадки про українське козацтво. Керівник благодійного фонду «Україна 1492» і меценат заходу Віктор Помазюк запевнив, що через 3—4 роки на цьому місці буде оглядовий майданчик і тисячі туристів дізнаватимуться історію українського козацтва.

Будинок воїна відчинив двері у Львові

Микола ШОТ,
«Урядовий кур'єр»

НОВОСІЛЛЯ. У Львові урочисто відчинили двері Будинку воїна. Осередок для атовців та учасників ООС спільними зусиллями влади й громадськості створили в будівлі колишнього Рокитнівського культурного центру.

«Усе повертається тим, кому належить. Разом з поверненням церкви, утвердженням мови та зміцненням армії Україна буде міцною та квітучою», — висловив впевненість на урочистостях голова Львівської облдержадміністрації Олег Синютка.

Як поінформували у прес-службі ОДА, під час відкриття присутні могли побачити оборонців рідної землі в одностроях часів короля Данила, козацтва, Українських Січових Стрільців, Української Галицької армії, Армії Української Народної Республіки та Української Повстанської, а також у формі тих, хто брав участь у Революції гідності та АТО.